

The background features a magnifying glass with a dark handle and a circular lens. The lens is positioned over a document with horizontal lines, suggesting text. In the lower-left quadrant of the lens, there is a large, stylized logo consisting of a circle with a vertical bar and a curved line, resembling a stylized 'a' or 'w'. The entire scene is overlaid on a solid blue background.

Informe Media.cat

**El tractament informatiu de
l'independentisme als mitjans de
comunicació catalans i espanyols**

Octubre 2011

Informe Media.cat

Anàlisi de la cobertura mediàtica del debat social i polític al voltant de l'independentisme durant el 2011

Vicent Canet

Media.cat

grup de periodistes
Ramon Barnils

escacc

Sumari.....	3
Introducció i objectius.....	4
1. Metodologia.....	7
1.1. Metodologia.....	8
2. Punts clau	13
2.1. Anàlisi qualitativa	14
2.1.1. Els mitjans catalans i el creixement de l'independentisme.....	14
2.1.2. Els mitjans d'àmbit espanyol i el creixement de l'independentisme.....	15
2.1.3. Els mitjans catalans vinculen el creixement de l'independentisme a motivacions econòmiques.....	15
2.2. Anàlisi quantitativa.....	18
2.2.1. Els mitjans més favorables a l'independentisme en donen una major cobertura informativa.....	18
2.2.2. Peces, temps/espai dedicat i gèneres periodístics.....	20
3. Anàlisi quantitativa i qualitativa	23
3.1. Peces informatives i cobertura	24
3.2. El contingut de les informacions: l'enfocament, els temes abordats i els elements positius i crítics.....	28
3.2.1. Mitjans que se centren en els elements positius i valoren la mobilització i el creixement de l'independentisme.....	30
3.2.2. Mitjans sense un posicionament clar respecte a la mobilització i el creixement de l'independentisme	34
3.2.3. Mitjans que se centren en els elements més crítics i posen en qüestió la mobilització i el creixement de l'independentisme	39
3.3 Presència dels discursos polítics sobre el fet nacional català als mitjans	42
4. Conclusions.....	45
4.1. Conclusions.....	46

Introducció i objectius

L'opció independentista està adquirint una creixent notorietat en el debat social i polític a Catalunya: ha esdevingut un espai ideològic que ha anat desplaçant-se des d'un extrem a la centralitat política i social del nostre país. O almenys així semblen indicar-ho resultats com el del Baròmetre trimestral del Centre d'Estudis i Opinió (CEO), fet públic el passat 29 de juny, que situava en un 42,9%, sobre cens, els catalans que votarien a favor de la independència de Catalunya en un referèndum vinculant. Altres fets, com ara les darreres consultes independentistes organitzades per la societat civil del 10 d'abril passat (10-A) i que a Barcelona van obtenir una participació superior al 20%, semblen indicar, almenys, una creixent mobilització de l'independentisme. Tot això permet a aquesta opció ideològica assolir una considerable repercussió mediàtica, equiparable al creixement de suport social, tant a nivell local com de país, estatal i internacional. I també un reconeixement, tot i que no sempre un suport explícit, per part dels mitjans del país.

Un exemple clar d'això va ser l'expectació aixecada per les consultes del 13 de desembre de 2009, quan la premsa internacional va destacar corresponsals especials per cobrir la notícia. Entre els mitjans que van enviar periodistes trobem la BBC, France 2, la cadena francoalemanya Arte, Ràdio Televisió de Luxemburg, els diaris *Le Monde*, *Libération* o l'agència France Presse, entre d'altres. Amb tot, el context ha canviat molt des del 2009.

Per això, l'Observatori crític dels mitjans Mèdia.cat, impulsat pel Grup de Periodistes Ramon Barnils, amb el suport de la Fundació Escacc, ha elaborat una anàlisi del tractament mediàtic al voltant de l'independentisme, a partir de diferents fets amb àmplia noticiabilitat vinculats a aquestes posicions polítiques durant l'any 2011.

Els objectius de l'informe són:

L'informe té dos objectius diferenciats:

- Analitzar quin grau de cobertura han donat els mitjans de comunicació especificats en l'apartat de metodologia als fets noticiables abans esmentats vinculats a l'independentisme.
- Analitzar quina importància, perspectiva i grau de simpatia i suport han donat a l'independentisme els mitjans de comunicació especificats en l'apartat de metodologia.

Context i fets noticiables analitzats

Per analitzar la repercussió mediàtica de l'independentisme, s'han seleccionat diferents notícies que es consideren representatives de l'efervescència social i política d'aquesta opció ideològica.

Com a primer esdeveniment destacat durant el 2011 hi ha la finalització de les diferents onades de consultes independentistes, que van tenir per cloenda la celebrada a Barcelona, entre altres poblacions, el 10-A. Aquestes consultes, organitzades per la societat civil (7.000 voluntaris de la capital catalana integraven la plataforma Barcelona Decideix) han tingut una cobertura mediàtica i un suport i simpatia socials considerables. La situació social i política d'ara és molt diferent de la que hi havia quan es va organitzar la primera consulta independentista a Arenys de Munt el 13 de setembre de 2009. La del 10-A va rebre les simpaties i suport implícit de la força política més votada a Catalunya i que ara presideix la Generalitat, Convergència i Unió. Tot i les divergències internes, procedents sobretot d'Unió Democràtica de Catalunya, nou dels onze consellers actuals i el president Artur Mas hi van votar. Això va influir, de forma clara, en l'èxit de la jornada i en la repercussió mediàtica que va obtenir. També cal tenir en compte que aquesta onada es feia després de la sentència del Tribunal Constitucional que retallava l'Estatut de Catalunya del 2006.

Durant el 2011, a més de la consulta del 10-A, s'han produït altres esdeveniments que han tingut una important repercussió mediàtica i que han fet més visible l'independentisme als mitjans de comunicació i, per aquest motiu, han estat presos en consideració en aquest estudi. En primer lloc, els resultats de Baròmetre trimestral del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO), vinculat a la Generalitat, sobre la situació política a Catalunya, fets públics a finals de juny. Aquest Baròmetre, per primer cop, preguntava què votarien els catalans en un referèndum sobre independència, i l'opció afirmativa obtenia un majoritari 42,9% de suport social entre els catalans. Tot i això, si entre les opcions s'inclouïa el federalisme, aquest resultava guanyador, amb un 33%, i l'independentisme es reduïa al 25,5%, un matís que va donar lloc a diferents interpretacions per part dels mitjans de comunicació en funció de la línia editorial. Amb tot, aquesta dada reforça els partidaris de l'independentisme i deixa clara la seua aproximació a la centralitat política. A més, el Baròmetre també assenyalava que els partidaris d'un nou pacte fiscal arriben al 75% dels catalans: un 50,4% hi està totalment d'acord i un 25% hi està més aviat d'acord, un altre matís que ha produït diferents interpretacions en els mitjans.

L'opció independentista va tornar a l'actualitat mediàtica durant el mes de juliol. I això va ser possible en el marc del primer aniversari de la manifestació del 10 de juliol de 2010 (10-J) per rebutjar la sentència del Tribunal Constitucional que retallava l'Estatut de Catalunya aprovat el 2006, que s'havia fet pública just el dia anterior. Tot i que no tenia un caire estrictament independentista, sinó de rebuig a la retallada de l'Estatut i d'afirmació nacional, s'hi va poder sentir un important clamor independentista. La cobertura mediàtica de l'aniversari del 10-J també s'ha inclòs en l'anàlisi elaborada en el present informe.

Finalment, s'hi ha inclòs, per la transcendència social i política que ha tingut, la declaració institucional que Òmnium Cultural va fer pública el 12 de juliol, en el marc de la celebració del seu 50è aniversari, on es demanava la "independència" fiscal de Catalunya i, entre altres coses, s'apostava per la insubmissió fiscal si aquella no era concedida. L'entitat també va apostar per la celebració d'un referèndum oficial i vinculant sobre la independència de Catalunya, sense una data concreta, i per un pacte nacional d'impuls de l'ús social del català, que Òmnium considera que perilla després de la retallada de l'Estatut de 2006.

1. Metodologia

Cal advertir que el present informe vol ser una primera aproximació que done eines als periodistes i a la societat civil per conèixer quin ha estat el tractament mediàtic de l'independentisme i que permeta mesurar-ne l'evolució en comparació a altres informes similars. També pretén establir quines són les tendències del tractament d'aquest discurs polític, en funció de la seua mobilització i creixement. L'estudi també analitza el posicionament i simpaties dels mitjans de comunicació en referència al creixent suport social a l'independentisme.

Per això, s'ha mesurat el ressò mediàtic dels fets abans esmentats tant des d'un punt de vista quantitatiu o formal com qualitatiu o de contingut. S'ha quantificat la informació analitzada en nombre de peces i espai o temps (en funció de si era premsa escrita o televisió). També s'han quantificat els gèneres periodístics utilitzats i s'ha valorat de l'1 al 5 el seguiment mediàtic de cada esdeveniment. Pel que fa a l'àmbit qualitatiu, s'ha avaluat el posicionament del mitjà respecte de l'independentisme de l'1 al 5, i s'ha analitzat la presència d'aquest discurs polític i a quines causes es vinculava el seu creixement. Un cop analitzades les informacions, se n'han extret una sèrie de conclusions relacionades amb la implicació dels mitjans en el creixent pes social i polític de l'independentisme a la societat i el discurs i argumentació utilitzats per descriure aquest fet.

Aquest informe és, per tant, una anàlisi de la cobertura informativa i del posicionament d'alguns mitjans respecte als diferents moments informatius vinculats a l'opció política independentista durant l'any 2011:

- El 10-A, la darrera onda de consultes independentistes amb l'interès informatiu focalitzat a Barcelona (10 d'abril de 2011).
- El primer Baròmetre trimestral del CEO que pregunta al voltant d'un referèndum sobre la independència de Catalunya (29 de juny de 2011).
- El primer aniversari de la manifestació del 10-J on es mostrava el rebuig a la sentència del Tribunal Constitucional contra l'Estatut de Catalunya (10 de juliol de 2011).
- La declaració institucional i política d'Òmnium Cultural amb motiu del seu 50è aniversari (11 de juliol de 2011).

Mitjans de comunicació analitzats

Els mitjans de comunicació estudiats són els principals diaris d'informació general en premsa escrita i els programes informatius de les principals televisions dins els àmbits espanyol i català. En el cas de la premsa escrita, s'han analitzat tots els editats a Catalunya (tant de pagament com gratuïts), així com els principals diaris espanyols. Pel que fa a les televisions,

s'han estudiat dos dels canals de la CCMA (TV3 i C33), dos dels canals de l'ens públic RTVE (TV1 i TV2), quatre televisions privades d'àmbit espanyol (Antena 3, Telecinco, Cuatro i La Sexta), un dels canals privats d'àmbit autonòmic català (8TV) i tres televisions locals públiques de l'àrea metropolitana de Barcelona (Barcelona TV, TV L'Hospitalet i TV Badalona). En aquest estudi, no s'han tingut en compte ni les ràdios ni els mitjans digitals.

Prensa

La Vanguardia

El Periódico

Avui

El Punt

Ara

El País

El Mundo

La Razón

Abc

Público

Segre

20 Minutos

La Gaceta

Qué!

ADN

Regió 7

Diari de Girona

El 9 Nou

Diari de Tarragona

La Mañana

Televisió

TV3

C33

TV1

TV2

Telecinco

La Sexta

Cuatro

Antena 3

8TV

Barcelona TV (BTV)

TV de L'Hospitalet

TV de Badalona

Els fets noticiables i les dades analitzades

En l'estudi s'han analitzat les informacions sobre la consulta independentista del 10-A amb l'interès informatiu focalitzat a Barcelona dels diaris impresos i la televisió. En aquest sentit, en premsa escrita s'ha analitzat el dia següent de l'esdeveniment: l'11 d'abril. Pel que fa a la televisió, els dies analitzats són el 10 i l'11 d'abril.

També s'han valorat les informacions aparegudes sobre els resultats del primer Baròmetre del Centre d'Estudis d'Opinió que ha inclòs una pregunta directa sobre què es votaria en un referèndum sobre la independència de Catalunya. En aquest sentit, en premsa escrita s'ha analitzat el dia després que es fes públic el Baròmetre: el 30 de juny. Pel que fa a la televisió, els dies analitzats són el 29 i el 30 de juny.

A més, també s'han avaluat les informacions referides al primer aniversari del 10-J en protesta contra la sentència del Tribunal Constitucional que retallava l'Estatut de Catalunya aprovat en referèndum el 2006. En aquest sentit, tant en premsa escrita com en televisió, s'han analitzat els dies 9, 10 i 11 de juliol.

Finalment, també s'ha tingut en compte la repercussió mediàtica de la declaració institucional d'Òmnium Cultural de l'11 de juliol amb motiu del seu 50è aniversari. Així, la premsa escrita que s'ha avaluat és la del 12 de juliol. Pel que fa a la televisió, els dies analitzats són l'11 i el 12 de juliol.

Gèneres i suports analitzats

L'estudi valora un total de 218 peces informatives. D'aquestes, 138 notícies són de premsa escrita (76 al voltant de les consultes del 10-A, 23 sobre el Baròmetre del CEO, 26 en referència a l'aniversari del 10-J i 13 sobre la declaració institucional d'Òmnium Cultural) i ocupen un total 89,30 pàgines d'espai. Les 80 informacions restants són de televisió (47 sobre el 10-A, 13 al voltant del Baròmetre del CEO, 8 del primer aniversari del 10-J i 12 sobre la declaració institucional d'Òmnium Cultural) amb una durada total de 2:41:04. S'han analitzat els

gèneres informatius (notícies, reportatges, cròniques i entrevistes) i els d'opinió (editorials, articles d'opinió i anàlisi, tertúlies i columnes), que també s'han quantificat.

En el present informe, s'han exclòs de l'objecte d'estudi les cartes al director, les enquestes al lector i les portades, en el cas de la premsa, així com els titulars inicials, en el cas de la televisió. També n'han estat excloses aquelles peces, informatives o d'opinió, on l'independentisme era un tema accessori o sense rellevància, que servia l'autor del text per complementar alguna altra informació.

Anàlisi quantitativa i qualitativa

Per fer l'anàlisi **quantitativa** s'han buidat les informacions publicades i emeses durant els dies d'estudi per extreure'n quantes peces i quant d'espai o temps han ocupat, en una primera valoració.

A més, s'ha avaluat de l'1 al 5 el seguiment ofert per cada mitjà segons els fets analitzats: l'1 significa que el mitjà no n'ha ofert cap cobertura i 5 significa una àmplia cobertura de l'esdeveniment, el 3 situa el mitjà en la cobertura mitjana d'aquell esdeveniment. La valoració s'ha realitzat en funció d'elements propis del text o el vídeo (nombre de peces, espai, i la seua extensió o diversitat de gèneres i recursos), però també tenint en compte l'abordatge dels altres mitjans. Així, la puntuació que s'atorga a cada mitjà està en relació, també, amb la cobertura que n'han fet els altres i amb la posició que ocupen respecte a la resta de mitjans. En la valoració s'ha tingut en compte la peculiaritat de cada notícia, deixant de banda elements com ara la presència de fotografies, en el cas de l'enquesta del CEO, o d'infografies, en el cas de la declaració institucional d'Òmnium Cultural.

Per últim, en l'apartat quantitatiu també s'han valorat dades vinculades al gènere periodístic informatiu i d'opinió emprat.

Pel que fa a l'**àmbit qualitatiu**, s'han elaborat fitxes per notícia, mitjà i esdeveniments, per avaluar críticament quin enfocament i posició tenien les notícies publicades o emeses en els mitjans analitzats a partir de quins temes o argumentacions claus s'utilitzen predominantment. A més de l'elaboració de fitxes, s'ha realitzat una valoració numèrica (de l'1 al 5) que permet comparar les vessants quantitativa i qualitativa.

En l'àmbit qualitatiu l'1 significa una valoració totalment negativa, el 3 un punt de vista neutral i el 5 una valoració plenament positiva dels fets. El que es pretén es valorar el suport dels mitjans a l'independentisme tant en l'enfocament com en els elements informatius que ressalten. És a dir, no només es valora el posicionament sinó que també s'analitza si es destaquen més elements crítics, negatius o positius. S'han avaluat, per tant, diferents punts en cada notícia analitzada (enfocament i temes clau).

Per una altra banda, també s'ha quantificat la presència dels diferents discursos polítics presents als mitjans al voltant del fet nacional català:

Autonomisme: L'IEC defineix *autonomisme* com a “doctrina que defensa els principis autonòmics”. En el cas català faria referència a l'actual sistema polític vigent a partir de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 o també al de 1979.

Federalisme: L'IEC defineix *federalisme* en la seua primera entrada com a “sistema o estructura federal” i en la segona com a “doctrina política que promou la federació dels estats”. En el cas català faria referència a la voluntat de constituir Catalunya com a Estat diferenciat però dins d'un sistema federal espanyol.

Sobiranisme: L'IEC defineix *sobirania* en la seua tercera entrada com a “qualitat del poder polític d'un estat o d'un organisme que no és sotmès a cap altre poder”. No hi apareix la paraula sobiranisme. En el cas que s'estudia es tracta d'una paraula contenidor que inclou tots aquells que són partidaris de la independència o d'un camí, diferent al federalisme i a l'autonomisme, per assolir la sobirania o majors quotes d'autogovern per a Catalunya. Tot i que en molts casos pot ser usat com a sinònim d'independentisme, aplega també altres sectors socials, com ara confederalistes i nacionalistes.

Independentisme: L'IEC defineix *independentisme* com a “moviment que propugna la independència política”. En el cas català faria referència a la voluntat de constituir Catalunya com a Estat fora del sistema polític espanyol.

A partir d'aquí, s'ha realitzat una recerca de la quantitat de vegades que apareixen paraules vinculades a aquests discursos polítics en les principals peces informatives, els articles d'opinió i d'anàlisi i els editorials en premsa escrita. Les paraules clau elegides són:

- *Independència, estat independent, independentisme, independentista, independentistes*
- *Sobirania, sobiranisme, sobiranista, sobiranistes*
- *Estat federal, federalisme, federalista, federalistes*
- *Estatut d'autonomia, autonomisme, autonomista, autonomistes*

Un cop quantificada la presència d'aquests discursos polítics tant en les notícies com en els titulars per valorar quin pes informatiu tenen, s'ha quantificat per quins motius s'explica en aquestes peces l'ascens de l'independentisme:

Per motius econòmics. Les paraules clau són: *economia, econòmic/a, econòmics/ques, fiscal/s, financer/s, financera/es i impost/impostos*.

O per altres motius. Com poden ser: motivacions culturals, de llengua o lingüístiques, identitàries o perquè està en perill el model educatiu o d'escola catalana. Les paraules clau són: *cultural/s, llengua o lingüístic/lingüística, lingüístics/lingüístiques, identitari/identitària, identitaris/identitàries, incomprensió, educatiu, educativa o escola*.

Finalment, s'han quantificat en un total de 66 titulars de notícies de premsa (entre les peces d'informació principals de cada diari) les aparicions d'aquests mateixos termes ideològics i les motivacions del creixement de l'independentisme.

2. Punts clau

2.1. Anàlisi qualitativa

2.1.1 Els mitjans catalans i el creixement de l'independentisme

Els mitjans analitzats que mostren els elements més positius i enfocaments més favorables són els d'àmbit català en comparació als d'àmbit espanyol, segons la valoració que s'ha realitzat en aquest informe.

En una primera classificació hi ha **els mitjans que tenen un enfocament que simpatitza amb l'independentisme** o en destaca els elements positius i que valora la mobilització i el creixement d'aquesta opció ideològica. Els que obtenen una puntuació entre el 5 i el 3,7, els més favorables, són *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*.

Entre el 2,4 i el 3,6 es troben tot **els mitjans sense un posicionament clar respecte a la mobilització i el creixement de l'independentisme**. En aquest grup és, de fet, on es troben la majoria de mitjans. Una visió de més a prop d'aquest grup, a partir de subdividir-lo en tres, permet una perspectiva més matisada. Hi ha una sèrie de mitjans *neutres* que en destaquen més els elements positius, un altre grup que tendeix a ser més clarament neutre i, finalment, el que en ressalta els factors més negatius. En el posicionament ambigu amb tendència positiva —entre 3,1 i 3,6— hi ha majoritàriament mitjans catalans: *La Vanguardia*, *Regió 7*, *Diari de Girona*, *Segre*, *ADN*, *La Mañana*, *El Periódico*, TV3, C33, BTV i TV de l'Hospitalet. Els més neutres, amb un 3 de puntuació, són també sobretot catalans: *Diari de Tarragona*, *El 9 Nou*, 8TV i TV de Badalona. En el grup dels ambigus que destaquen factors crítics (de 2,4 a 2,9), i, també, el dels **mitjans amb un posicionament negatiu** —amb menys d'un 2,3 de puntuació— hi ha mitjans d'àmbit espanyol.

El discurs majoritari —tant pel que fa a suports implícits en l'enfocament, elements que es ressalten a les informacions o peces d'opinió i editorials— en els mitjans de comunicació editats a Catalunya és favorable a un canvi en la relació fiscal amb Espanya. És presentat en molts casos com el proper pas, la resposta, davant el creixement i la mobilització de la sensibilitat independentista. Alguns dels mitjans com ara *El Periódico* critiquen l'"oportunisme" de CiU per "instrumentalitzar" el creixement de l'independentisme. Altres, com ara *El Punt*, *l'Ara* i *l'Avui* presenten aquest canvi en la relació fiscal amb l'Estat com un pas més cap a la independència o, si més no, cap a una major sobirania. Altres, com ara *La Vanguardia*, destaquen, sobretot, el descontentament econòmic al voltant de la relació amb Espanya. El dia després que es fessen públics els resultats del Baròmetre del CEO, el diari del Grupo Godó va titular: "El 75% dels catalans avala que la Generalitat gestioni els impostos". Va ser l'únic mitjà que va titular a partir del nombre de catalans que volen modificar la relació fiscal amb Espanya i no dels que votarien que sí en un referèndum sobre la independència. En televisió, són TV3 i C33 les cadenes que estan en el grup dels ambigus amb tendència favorable, amb puntuacions del 3,6.

2.1.2 Els mitjans d'àmbit espanyol i el creixement de l'independentisme

Entre els mitjans editats a Madrid només *ADN*, *TV1* i *Público* estan dins del grup de mitjans ambigus que destaquen més elements positius —entre el 3,1 i el 3,6—. Els més neutres d'àmbit espanyol, amb un 3, són *20 Minutos* i *Qué!* Els ambigus en què predominen els elements més crítics són: *El País*, *La Sexta*, *Cuatro*, *TV2* i *Telecinco*. Finalment, el grup de mitjans amb un posicionament negatiu cap a l'independentisme —els que estan per sota del 2,3— aplega *El Mundo*, *La Razón*, *La Gaceta*, *l'Abc* i *Antena 3*. Aquests mitjans critiquen durament CiU pel seu suport a les consultes del 10-A i posen en qüestió, fins i tot, que la mobilització i el creixement de l'independentisme siga real. Aquests darrers vinculen el creixement de l'independentisme al cansament dels catalans respecte de la seua classe política per haver iniciat, amb la reforma de l'Estatut, un camí que consideren inconstitucional.

D'altra banda, els mitjans catalans són els que ofereixen una major tendència a informar sobre aquest moviment social independentista. Les notícies analitzades tenen una àmplia difusió en els mitjans editats al nostre país, però hi ha un menor seguiment per part dels mitjans d'àmbit espanyol, amb l'excepció de les consultes del 10-A. De fet, els mitjans espanyols generen 43 de les 123 notícies sobre el 10-A. En canvi, de les 98 informacions vinculades als altres fets que s'estudien a l'informe, només 19 van ser publicades o emeses en mitjans d'àmbit estatal. Comparativament, aquests altres fets van rebre una cobertura marginal fora dels mitjans d'àmbit català.

2.1.3 Els mitjans catalans vinculen el creixement de l'independentisme a motivacions econòmiques

Cap mitjà es declara obertament independentista, però és entre els mitjans que superen la puntuació del 3,7, —*El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*— on apareixen les posicions més properes a l'independentisme, on hi ha un abordatge del tema més intens i amb més varietat de gèneres periodístics. La resta de mitjans catalans valoren el creixement de l'independentisme com una justificació per a modificar la relació fiscal amb Espanya, ja que vinculen a qüestions econòmiques el major nombre d'independentistes i valoren la mobilització independentista tot i no recolzar-la. De fet, l'explicació del creixement de l'independentisme basada en la qüestió econòmica obté 182 mencions front a les 55 de raons com ara la llengua, la cultura, la identitat o la incomprensió. Dels 66 titulars de premsa avaluats, un total de 14 inclouen els conceptes *fiscal*, *concert* o *econòmic*. La motivació econòmica és molt present en els titulars del dia 12 de juliol després de la declaració institucional d'Òmnium Cultural: 7 dels 10 titulars inclouen el terme *fiscal* i 4 el terme *concert*.

Comparació valoració qualitativa i quantitativa

	Diaris	Valoració qualitativa	Valoració quantitativa
1	El Punt	4,2	4,3
2	Avui	4,2	4,2
2	Ara	4,1	3,7
4	La Vanguardia	3,6	2,7
5	Regió 7	3,6	1,9
6	Diari de Girona	3,6	2,3
7	ADN	3,3	1,3
8	Público	3,3	2,4
9	Segre	3,3	1,6
10	El Periódico	3,2	3,4
11	20 minutos	3,1	1,4
12	Diari de Tarragona	3,0	1,8
13	El 9 Nou	3,0	1,5
14	Qué!	3,0	1,4
15	La Mañana	2,9	1,5
16	El País	2,9	1,8
17	El Mundo	2,1	2,2
18	La Razón	1,5	2,1
19	La Gaceta	1,5	1,6
20	Abc	1,5	1,4

Comparativa valoració qualitativa i quantitativa

	Cadenes	Valoració quantitativa	Valoració quantitativa
1	TV3	3,6	4,4
2	C33	3,6	1,6
3	BTV	3,2	2,9
4	TV Hospitalet	3,2	1,1
5	TV1	3,1	2,3
6	8TV	3,0	1,6
7	TV Badalona	3,0	1,5
8	La Sexta	2,8	1,3
9	Cuatro	2,8	1,3
10	TV2	2,8	1,6
11	Telecinco	2,6	1,3
12	Antena 3	2,1	1,5

2.2. Anàlisi quantitativa

2.2.1 Els mitjans més favorables a l'independentisme en donen una major cobertura informativa

Els diaris que en aquest estudi estan posicionats com a més favorables i propers a l'independentisme (*El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*) són els que més informació generen respecte als fets analitzats. Sumats, els tres diaris suposen més del 50% de la cobertura total en premsa dels fets analitzats. TV3, que té una postura ambigua, ha emès més del 47% de la cobertura en televisió. D'altra banda, alguns dels mitjans ubicats en una posició més desfavorable a l'independentisme cobreixen informativament més aquests esdeveniments que alguns dels que tenen una posició més ambigua. Antena 3 és la quarta televisió, de 12 analitzades, en temps dedicat i supera en temps d'emissió entre 4 i 9 vegades a La Sexta, TV2, Telecinco i Cuatro. Dos dels diaris més desfavorables, *La Razón* i *El Mundo*, ocupen els llocs 7è i 8è en espai destinat sobre 20 diaris avaluats, i dupliquen l'espai publicat per *El País* i estan per sobre del que publiquen molts diaris comarcals catalans, tot i que se situen per sota de *Público*.

Total peces i espai per diaris

	Diaris	Peces	Espai	Valoració quantitativa
1	El Punt	31	23,85	4,3
2	Ara	18	11,6	3,7
3	Avui	15	10,5	4,2
4	El Periódico	9	8,15	3,4
5	La Vanguardia	7	4,75	2,7
6	Público	5	4,4	2,4
7	La Razón	6	3,8	2,1
8	El Mundo	8	3,65	2,2
9	Diari de Girona	4	3,4	2,3
10	Regió 7	5	2,45	1,9
11	El País	4	1,95	1,8
12	Diaria de Tarragona	2	1,6	1,8
13	La Gaceta	2	1,6	1,6
14	ADN	2	1,5	1,3
15	Abc	4	1,45	1,4
16	La Mañana	5	1,35	1,5
17	Segre	3	1,3	1,6
18	20 minutos	4	1,25	1,4
19	Qué!	3	0,55	1,4
20	El 9 Nou	1	0,2	1,5
	TOTAL	138	89,3	

Total per cadenes de peces, temps i valoració quantitativa

	Cadenes	Peces	Temps	Valoració quantitativa
1	TV3	26	1:15:39	4,4
2	BTV	20	0:34:06	2,9
3	TV1	12	0:19:57	2,3
4	Antena 3	3	0:09:07	1,5
5	8TV	5	0:04:55	1,6
6	TV Badalona	3	0:04:15	1,5
7	C33	1	0:03:52	1,6
8	Cuatro	3	0:02:57	1,3
9	TV2	3	0:02:18	1,6
10	Sexta	1	0:01:52	1,3
11	TV Hospitalet	1	0:01:24	1,1
12	Telecinco	2	0:00:42	1,3
	TOTAL	80	2:41:04	

2.2.2 Peces, temps/espai dedicat i gèneres periodístics

S'han analitzat 218 peces informatives, de les quals 138 notícies són de premsa escrita i ocupen un total 89,30 pàgines. En televisió s'han comptabilitzat 80 notícies i temps total de 2:41:04. Amb tot, la valoració entre l'1 i el 5 en l'apartat quantitatiu ens ofereix una visió més clara del grau de cobertura dels mitjans. Així, els mitjans amb un 3,7 de puntuació o superior han cobert de forma exhaustiva els fets analitzats: en aquest grup hi ha TV3, *El Punt*, *l'Avui*, i *l'Ara*. Un segon grup el configuren —amb puntuacions entre el 2,4 i el 3,6— els mitjans que estan en una posició intermèdia quant a la cobertura: *El Periódico*, *La Vanguardia*, *Público* i BTV. Una puntuació per sota de 2,3 implica una cobertura que no ha aportat gaire valor més que una notícia o cap per esdeveniment i, en casos comptats, alguna peça més aviat interpretativa o d'opinió. Tot i això, en aquest grup destaquen per la seua major cobertura Antena 3 i TV1, entre les televisions, i *El Mundo*, *La Razón* i el *Diari de Girona*, entre els diaris.

Per gènere periodístic emprat a l'hora d'abordar els fets destaca la notícia, amb 148 peces, seguida dels gèneres d'opinió (articles d'opinió, d'anàlisi, editorials i tertúlies televisives), amb 42 peces, i els interpretatius (entrevistes, cròniques i reportatges), amb 28 peces. La presència de gèneres d'opinió i interpretació és major en premsa que en televisió: als diaris, 82 de les 138 informacions són notícies mentre que a la televisió ho són 66 de les 80 peces analitzades.

Total diaris per gèneres

	Diaris	Total Peces	Notícia	Reportatge	Entrevista	Crònica	Article d'opinió	Editorial
1	El Punt	31	16	3	1	6	3	2
2	Ara	18	6			2	8	2
3	Avui	15	6			3	4	2
4	El Periódico	9	5			1	2	1
5	La Vanguardia	7	3			1	2	1
6	Público	5	4			1		
7	La Razón	6	5					1
8	El Mundo	8	4				2	2
9	La Mañana	5	3					2
10	Regió 7	5	5					
11	Abc	4	2				1	1
12	Diari de Girona	4	4					
13	El País	4	3				1	
14	20 minutos	4	4					
15	Segre	3	2					1
16	Qué!	3	3					
17	Diari de Tarragona	2	2					
18	La Gaceta	2	2					
19	ADN	2	2					
20	El 9 Nou	1	1					
	TOTAL	138	82	3	1	14	23	15

Total per cadenes per gèneres

	Cadenes	Total peces	Notícia	Reportatge	Crònica	Tertúlia
1	TV3	26	19		5	2
2	BTV	20	18		2	
3	TV1	12	10		2	
4	8TV	5	5			
5	Antena 3	3	1			2
6	Cuatro	3	3			
7	TV Badalona	3	3			
8	TV2	3	3			
9	Telecinco	2	2			
10	C33	1		1		
11	Sexta	1	1			
12	TV Hospitalet	1	1			
	TOTAL	80	66	1	9	4

A stack of several books is shown, with the pages of the top book slightly offset to the right. The books are bound in a light-colored material, possibly leather or cloth, and a metal binding element is visible on the left side. The background is a plain, light color.

3. Anàlisi quantitativa i qualitativa

3.1. Peces informatives i cobertura

El present informe ha comptabilitzat 218 peces informatives analitzades, de les quals 138 notícies són de premsa escrita (76 al voltant de les consultes del 10-A, 23 sobre el Baròmetre del CEO, 26 notícies en referència al primer aniversari del 10-J i 13 notícies que informaven sobre la declaració institucional d'Òmnium Cultural) i que ocupen en total 89,30 pàgines d'espai. Les informacions del 10-A ocupen gairebé 48,05 pàgines i és aquest, per tant, dels esdeveniments analitzats, el que ha tingut més repercussió. Els altres oscil·len entre les 9,3 pàgines de la declaració institucional d'Òmnium i les 18,35 del primer aniversari del 10-J, i en un punt intermedi les 13,6 del Baròmetre del CEO.

Pel que fa a la televisió, n'hi ha 80 informacions (47 del 10-A, 13 del Baròmetre del CEO, 8 del primer aniversari del 10-J i 12 sobre la declaració institucional d'Òmnium) amb una durada total de 2:41:04. En televisió torna a ser el 10-A el que té més repercussió amb 1:28:27 de temps d'informació, i l'ordre que se segueix en repercussió és el mateix que el de premsa: el 10-J supera els 30 minuts; el Baròmetre del CEO, els 24 minuts i la declaració institucional d'Òmnium, els 17 minuts.

Pel que fa al tipus de gènere periodístic, hi ha una àmplia presència de gèneres interpretatius i d'opinió (com ara reportatges, articles d'opinió, tertúlies, anàlisis, editorials o cròniques) que és major en premsa que en televisió. En premsa escrita, les 138 peces es divideixen en: 82 notícies, 23 articles d'opinió i anàlisi, 15 editorials, 14 cròniques, 3 reportatges i una entrevista. *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara* són els mitjans que més gèneres interpretatius i d'opinió usen: 15 articles d'opinió, 11 cròniques, 6 editorials, 3 reportatges i una entrevista. En segon lloc, hi ha els dos mitjans de premsa escrita catalana amb més audiència —*El Periódico* i *La Vanguardia*—, amb 4 articles d'opinió i anàlisi, 2 editorials i 2 cròniques. La presència d'altres gèneres interpretatius i d'opinió és molt més reduïda en altres mitjans, en consonància amb el nombre de peces. Pel que fa a la televisió, 66 de les 80 peces són notícies: la resta són un reportatge —emès a Canal 33—, 4 tertúlies —dues a TV3 i dues a Antena 3, justament les dues televisions que estan en els extrems de valoració positiva o negativa del creixement i mobilització de l'independentisme— i 9 cròniques —5 de TV3, 2 de TV1 i 2 de BTV—.

Per mitjans, els que acaparen més informacions en premsa escrita són *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*, que tots tres junts sumen 64 informacions i 45,95 pàgines. *La Vanguardia* i *El Periódico* tenen 7 i 9 informacions cadascuna i 4,75 i 8,15 pàgines, respectivament. *Público*, *La Razón*, *El Mundo* i el *Diari de Girona* estan entre les 3 i les 5 pàgines. La resta de diaris estan per sota de les tres planes per als quatre fets noticiables analitzats. En televisió, TV3 supera l'hora i quart i les 26 informacions. BTV té 20 peces i 34 minuts, TV1 té gairebé 20 minuts i 12 notícies, i Antena 3 compta amb més de 9 minuts i 3 peces. La resta de cadenes estan per sota dels 5 minuts d'informació.

Valoració

L'anàlisi i valoració quantitativa s'ha puntuat, com la qualitativa, de l'1 al 5, on l'1 significa que el mitjà no ha oferit cap cobertura de l'esdeveniment i 5 significa una àmplia cobertura d'aquest, mentre que el 3 indica que se n'ha fet una cobertura mitjana. La valoració s'ha realitzat en funció d'elements propis del text o el vídeo (nombre de peces, extensió, diversitat de gèneres i recursos incorporats), però també tenint en compte l'abordatge dels altres mitjans.

Els mitjans amb 3,7 punts o més han realitzat una important cobertura. En aquest àmbit hi ha TV3, *El Punt*, *l'Avui*, i *l'Ara*, que són els que més han informat del creixement i consolidació de l'independentisme en la societat catalana. En una posició intermèdia, entre el 2,4 i el 3,6, hi ha els que realitzen una cobertura mitjana tant pel que fa a espai com als gèneres i recursos que fan servir. En aquest grup hi trobem *El Periódico*, *La Vanguardia*, *Público* i BTV. Per sota de 2,3 hi ha la resta de mitjans, que realitzen una cobertura mínima, sense aportar gaire valor més que una notícia per esdeveniment. Amb tot, entre aquests mitjans de poca cobertura, destaquen entre les televisions, Antena 3 per les dues tertúlies que va realitzar, així com TV1, que té un 2,3 just de puntuació. Entre els diaris destaquen el *Diari de Girona* amb un 2,3, *El Mundo* amb un 2,2 i *La Razón* amb 2,1.

Les consultes del 10 d'abril

Les consultes independentistes del 10 d'abril d'aquest any han estat, amb diferència, el fet noticable, dels que analitza aquest informe, que ha tingut major repercussió mediàtica en els mitjans d'àmbit català i espanyol. Les consultes independentistes han aparegut —sobre un total de 218— en 123 notícies: 76 de premsa escrita, que han ocupat 48,05 pàgines i 47 en televisió, amb una durada de 1:28:27. Aquest és el fet analitzat que més repercussió mediàtica ha tingut i suposa més de la meitat de les informacions tingudes en compte en el present informe: entre el 53% i el 60%, segons si ens referim al nombre d'informacions o bé a la quantitat d'espai o de temps que ocupen.

La majoria dels mitjans analitzats (un total de 20 diaris i 12 televisions) ho fan amb formats informatius, amb notícies, però també amb cròniques analítiques o sobre les anècdotes de l'organització de la consulta popular.

També és la notícia, de les quatre analitzades, que ha rebut major cobertura per mitjans d'un àmbit diferent al català: 9 diaris d'àmbit espanyol (*El País*, *El Mundo*, *Abc*, *La Razón*, *Público*, *La Gaceta*, *20 minutos*, *Qué!*, *ADM*) i 6 televisions espanyoles (TV1, La Sexta, Cuatro, Antena 3, Telecinco i TV2). Els altres fets analitzats han tingut, comparativament, una cobertura molt més reduïda fora dels mitjans d'àmbit català.

Si bé les televisions opten per gèneres més aviat informatius (tot i que TV3 i Antena 3 realitzen una tertúlia cada cadena); els diaris, tant els espanyols com els catalans, opten per una major interpretació i opinió, sobretot els que tenen una línia política més definida. Els gratuïts (*20 Minutos*, *Qué!* o *ADN*), per exemple, opten més per la informació. Els mitjans que mostren més simpaties cap a l'independentisme (*El Punt*, *Avui* i *Ara*), segons demostra l'anàlisi qualitativa, a part d'incloure més peces d'opinió, hi dediquen 38 notícies, gairebé la meitat del total d'informacions analitzades, i 8 de les 11 cròniques del dia, en un ampli i intens desplegament. *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*, conjuntament amb alguns dels mitjans d'àmbit espanyol (*El Mundo*, *La Razón*, *Abc* i *La Gaceta*), són els que més anàlisi i articles d'opinió i editorials concentren. Tots ells, així com els dos diaris més llegits a Catalunya, *El Periódico* i *La Vanguardia*, dediquen l'editorial a la notícia, cosa que no fan la resta de mitjans. Amb tot, *El Periódico* i *La Vanguardia*, amb 5 i 3 peces informatives, respectivament, tenen una cobertura bastant per sota de la que ofereixen *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*.

El Baròmetre del CEO

La repercussió dels resultats del Baròmetre del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) i que per primer cop preguntava per la independència, amb un total de 37 informacions (24 de premsa i 13 de televisió) ha estat, bàsicament, en mitjans catalans, tot i que també té una certa repercussió en alguns mitjans espanyols (*Antena 3*, *TV1*, *Público*, *El País*, *La Razón*, *Abc* i *El Mundo*). La majoria dels mitjans que ho tracten, *TV3*, *TV1*, *BTV* o *8TV* en televisió o *La Vanguardia*, *El Periódico*, *Público* i *El País* ho fan de forma informativa i ho aborden a través de les dades. Dos dels mitjans que en el present informe es mostren amb simpaties cap a l'independentisme (*El Punt* i *l'Avui*) inclouen també un article d'opinió i un editorial.

Primer aniversari del 10-J

La repercussió mediàtica de la manifestació del 10-J contra la retallada de l'Estatut de Catalunya de 2006 va mantenir interès un any després, ja que *El Periódico*, *l'Avui*, *el Punt* i *l'Ara* hi han dedicat àmplies peces de caire interpretatiu i d'anàlisi per avaluar què en queda, de l'esperit d'aquella mobilització i quin és el futur de l'independentisme. S'han analitzat un total de 34 informacions al respecte: 26 de premsa i 8 de televisió.

L'Ara és el mitjà que més peces dedica al tema, sis, la meitat d'elles de caire analític, a més de dos articles d'opinió i una crònica. Els mitjans d'àmbit espanyol gairebé no han tractat l'aniversari, només *La Razón*.

Pel que fa a les televisions, han elaborat notícies sobre l'aniversari *TV3*, *BTV*, *8TV*, *C33* i *TV1*. Ho han fet, sobretot, de forma informativa, a partir de les declaracions d'Artur Mas al respecte. Només *C33* ha tractat la matèria amb un reportatge de fons sobre la repercussió d'aquella manifestació un any després, amb la valoració de tots els partits polítics presents al Parlament català.

La declaració institucional d'Òmnium Cultural

Un dia després del primer aniversari del 10-J, Òmnium Cultural feia pública una declaració institucional que pretenia ser un full de ruta cap a la independència de Catalunya en el marc de l'acte de celebració dels cinquanta anys de l'entitat. S'han tingut en compte un total de 25 informacions al respecte d'aquestes declaracions: 13 de premsa i 12 de televisió.

En aquest sentit, la cobertura ha estat, un altre cop, bàsicament per part de mitjans catalans. Només *El País*, *El Mundo*, *20 minutos* o *Público* han cobert la declaració institucional, tot i que *El Mundo* i *20 minutos* ho fan amb una petita columna i un breu, respectivament. *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara* opten per la crònica com a gènere, ja que els permet transmetre l'ambient, conté més elements valoratius que la notícia i pot resultar més engrescadora per als seus lectors. *La Vanguardia*, a part de la crònica, ofereix un article d'anàlisi de la declaració i del paper de l'entitat en la societat catalana, tant històricament com en l'actualitat. Ni *La Razón*, ni *l'Abc*, ni *La Gaceta* cobreixen l'acte. Pel que fa a les televisions, només les catalanes TV3, Televisió de Badalona, BTV, o el circuit català de TVE aborden el tema de forma informativa, i només TV3 cobreix l'acte amb una crònica, i amb diverses peces de caire més aviat informatiu.

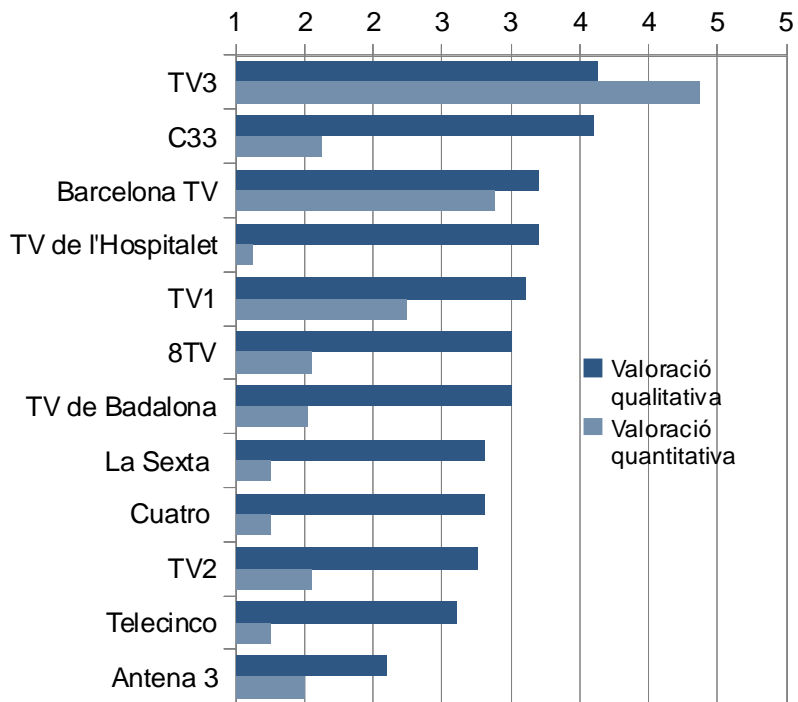
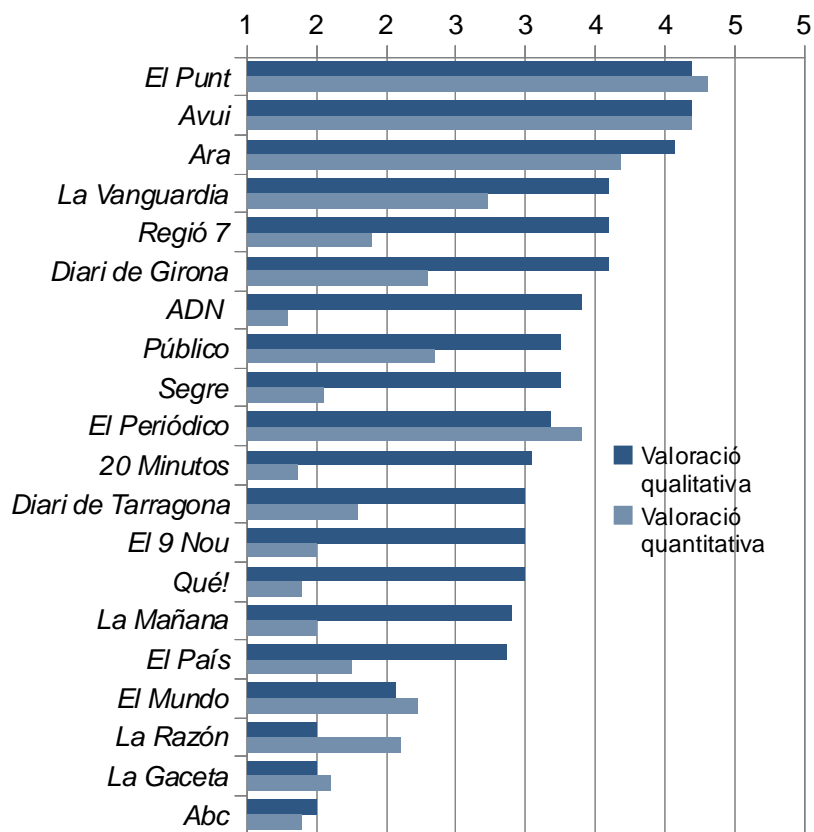
3.2. El contingut de les informacions: l'enfocament, els temes abordats i els elements positius i crítics

Després d'analitzar les notícies vinculades a aquests quatre esdeveniments noticiables clau, i en funció de la puntuació que se'ls ha atorgat de l'1 al 5 —on l'1 significa una valoració totalment negativa sobre el creixement i la mobilització de l'independentisme viscuts al nostre país, el 3 un punt de vista neutral i el 5 una valoració plenament positiva — podem classificar la posició dels mitjans entre:

Mitjans amb un posicionament favorable que se centren en els elements positius i valoren la mobilització i el creixement de l'independentisme, que estan entre el 5 i el 3,7. Entre aquestes puntuacions estan situats *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*.

Mitjans sense un posicionament clar respecte a la mobilització i el creixement de l'independentisme, que estan entre 2,4 i el 3,6. En aquest espai es troben la gran majoria de mitjans. En un primer ventall, entre 3,1 i 3,6, hi trobem els ambigus que destaquen els elements positius: *La Vanguardia*, *Regió 7*, *Diari de Girona*, *Público*, *Segre*, *ADN*, *La Mañana*, *El Periódico*, *TV3*, *C33*, *BTV*, *TV de l'Hospitalet* i *TV1*. Els més neutres, amb un 3, són: *20 Minutos*, *Qué!*, *Diari de Tarragona*, *El 9 Nou*, *8TV* i *TV de Badalona*. I els ambigus en què predominen els elements més crítics són: *El País*, *La Sexta*, *Cuatro*, *TV2* i *Telecinco*.

Mitjans amb un posicionament negatiu (entre 1 i 2,3) que se centren en els elements negatius i posen en qüestió la mobilització i el creixement de l'independentisme, que estan per sota del 2,3. Els mitjans que es troben en aquest rang són: *El Mundo*, *La Razón*, *La Gaceta*, *l'Abc* i *Antena 3*.

3.2.1 Mitjans que se centren en els elements positius i valoren la mobilització i el creixement de l'independentisme

Entre els que han mantingut una actitud favorable cap a l'independentisme (és a dir, els que compten amb una puntuació de 3,7 o superior) es percep una interpretació unitària i positiva de les darreres notícies sobre l'increment de suports socials a l'independentisme. Els que estan per sobre d'aquesta puntuació són *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*. D'una banda, valoren de forma positiva les accions dels moviments socials independentistes i el suport social que obtenen i ho consideren un reflex del cansament popular de la relació fiscal amb Espanya. L'estratègia més gradualista, que té com a proper pas un nou pacte fiscal, és vista per aquests mitjans com una part del camí cap a la independència reclamada socialment, almenys segons els resultats del Baròmetre del CEO.

Cap mitjà es declara obertament independentista, però és en els mitjans esmentats on apareixen les posicions més properes a l'independentisme, on hi ha un abordatge del tema més intens i amb més varietat de gèneres periodístics. *El Punt* i *l'Avui* inclouen també, amb motiu del Baròmetre del CEO, un article d'opinió i un editorial on analitzen el que consideren que és un “clam” per la independència. Només hi ha un article d'opinió a *El Punt*, “Qui està preparat?”, d'Anna Serrano, amb motiu dels resultats del Baròmetre del CEO, que considera que els polítics catalans són porucs i que la societat va per davant d'ells pel que fa a reclamar la independència. Amb tot, a *l'Avui*, l'article de Xevi Xirgo, “Independència? Segur?” interpreta justament el contrari, no és que els catalans siguin independentistes sinó que estan farts d'una relació amb Espanya “que ens ofega econòmicament”, i el creixement de l'independentisme és una mostra d'aquest malestar.

Les consultes del 10-A

El titular de la notícia principal d'*El Punt* i *l'Avui* per cobrir les consultes del 10 d'abril és “Barcelona fa país”, de caire interpretatiu, dóna a entendre la complicitat amb aquesta mobilització popular. En la peça es destaquen les dades positives, l'èxit, que s'han duplicat expectatives, que s'ha fet “història”, que ha superat el referèndum sobre la Diagonal o que es trenquen els tòpics sobre que a Barcelona no interessa l'independentisme. En definitiva, que s'ha “superat l'examen amb nota”. De fet, en un dels articles secundaris dels dos diaris, el titular del qual és “La independència motiva més que la Diagonal”, s'afirma que “s'ha de ser cínic o cec per considerar que ahir no va passar res cívicament important a Barcelona”. L'altre titular més destacat és la reacció del partit en el Govern de Catalunya, present també en els dos diaris: “CiU ‘pren nota’ de la consulta per al pacte fiscal”. La peça inclou una pluralitat d'opinions però tanca el debat amb l'argumentació del Govern català: no hi ha majoria social perquè Catalunya siga un estat, però sí per al pacte fiscal. Solidaritat per la Independència i ERC demanen un referèndum vinculant o una declaració unilateral d'independència del Parlament. En canvi, Òmnium Cultural hi veu una continuïtat del 10-J. La resta de peces són cròniques, sempre positives i amb majoria d'opinions favorables al respecte, i articles de resum de les

dades de totes les consultes que es van produir aquell dia, a més de la realitzada a Barcelona, en el marc d'un ampli desplegament.

També són destacables els articles “La veu que els irrita” una anàlisi que critica el menyspreu de les consultes per part del PSOE i el PP, que cita a la dirigent dels socialistes catalans, Carme Chacón, quan diu que “Catalunya dona una imatge d'extrem” i ressalta el valor mobilitzador de les consultes. Els editorials dels dos diaris —“10 A, tota una lliçó de democràcia participativa”, d'*El Punt*, i “Una altra lliçó de democràcia”, de l' *Avui*, assenyalen que és una “fita històrica” i “una lliçó de democràcia” en la qual els organitzadors han mostrat “gran capacitat de mobilització”. La seua conclusió és que una “persona honesta ha d'admetre que pocs apostaven per una participació tan ambiciosa” i que el resultat de les consultes s'ha de qualificar com a “èxit” que ha superat el referèndum de la Diagonal, tot i no comptar amb el “suport institucional”. La cita, per als dos diaris, “ha marcat un abans i un després”.

El diari *Ara* aborda les consultes del 10-A de forma també positiva: “Barcelona posa un brillant punt final a les consultes” i repeteix l'argumentació que qualifica d'èxit les consultes: “Aclaparadora victòria del sí”, “Suma de 885.000 vots per la independència”, defineix la consulta com una “sacsejada popular”, i assegura que “qui segueixi tancant amb clau el debat independentista té una bena als ulls”. “Hem fet història” o “es tracta d'un percentatge insòlit i sorprenent”, afirma Alfred Bosch, portaveu de Barcelona Decideix, a la peça principal per cobrir aquest acte del diari *Ara*.

Cinc peces més amplien l'abordatge del diari de les consultes: una crònica de la jornada i diferents resums dels principals resultats de totes les consultes. Un altra peça resumeix la postura del Govern català al respecte: “Homs: ‘Pel Govern, el resultat marca el camí cap al dret a decidir’. Es destaca que CiU se sent recolzada i ho veu com un suport al seu camí cap al dret a decidir. El diari *Ara* també es fa ressò de les acusacions d'obstaculitzar la feina de Barcelona Decideix que llança Xavier Trias contra l'Ajuntament, mentre que Hereu acusa CiU d'instrumentalitzar la consulta. El reportatge “El sobiranisme civil segueix actiu l'11-A” analitza els riscos d'instrumentalització política d'aquests moviments i assenyala que cal “sumar nous sectors a la reivindicació” perquè l'independentisme siga majoritari. Mentrestant, l'aposta és canalitzar la reivindicació cap al pacte fiscal

Dos articles d'opinió de l'*Ara*—“Frustració?”, d'Ignasi Aragay i “Votar per derrotar la por”, de Toni Soler— analitzen les consultes sobre la premissa que aquestes desconcerten la classe política i que és un moviment popular independentista que els desborda. En el primer article es ressalta que els 885.000 votants a favor de la independència, són més que els 575.000 vots del primer partit de l'oposició, el PSC. Per això, es destaca que “no estem parlant d'una anècdota”, i es comenta que són “vots alegres” i “vots no partidistes”. I conclou “Frustració? No, il·lusió és el que hi ha”. En el segon article, la base de l'èxit de les consultes ha estat la capacitat de mobilització transversal i ressalta, a més, que ha estat en un acte simbòlic i voluntarista a favor de la democràcia. En la columna a dos “El suflé de la independència”, Josep Ramoneda critica el PSC per donar l'esquena a les consultes, mentre l'exconseller Joan Manuel Tresserras indica que “no és un suflé”, ja que “la sentència del TC ha obert els ulls a molts”. L'editorial de l'*Ara*,

titulada “885.000”, en referència als que han votat que sí a les consultes, té un to plenament entusiasta.

El Baròmetre del CEO

L'*Ara* aborda la informació sobre el Baròmetre del CEO des de la motivació econòmica per recolzar la independència: “La independència s'imposa per motius econòmics” i *El Punt* i *l'Avui* parlen d’“Un ‘sí’ majoritari”. Tots tres diaris exposen les dades fonamentals: el 42,9% votaria sí a la independència en un referèndum, i un 75% a favor del pacte fiscal per recaptar els impostos des de Catalunya. Tots tres diaris també donen el resultat descomptant l'abstenció (que seria del 23%) i afirmen que hi hauria més d'un 60% dels vots emesos pel sí, i tots tres coincideixen que obtindria reconeixement internacional, uns amb el referent de Kosovo, altres amb el de Montenegro, o el 55% que marquen els convenis internacionals. L'editorial de *l'Avui*, “Clam per la sobirania i el concert” remarca una lectura sobiranista dels resultats i critica que des d'Espanya es nega aquesta realitat. El d'*El Punt* “Independència: del sentiment a l'economia” incideix en els mateixos arguments.

Primer aniversari del 10-J

El primer aniversari del 10-J és analitzat per aquests tres mitjans d'una forma molt intensa, amb diferents articles d'anàlisi sobre el pes social i polític de l'independentisme. La línia general del relat d'aquests mitjans diu que l'independentisme creix socialment, però no es consolida en una opció política estrictament independentista que arrossegueu tots els que en són partidaris. Aquesta paradoxa és analitzada per *l'Avui*, *El Punt* i *l'Ara*, tot i que també per *El Periódico* i *La Vanguardia*. Els tres primers mitjans ressalten que, tot i haver passat un any, no s'ha avançat en la “transició nacional cap al dret a decidir” que prometia Artur Mas: no s'ha produït l'operació rescat de l'Estatut i la crisi, i el temps electoral espanyol, han retardat l'aposta del pacte fiscal. En els tres mitjans es repeteix la mateixa frase del president de la Generalitat; “el dret a decidir no és obra d'impacients sinó de perseverants”. Aquesta va ser antecedita per la d'Oriol Pujol respecte a les consultes, durant el mateix 10 d'abril, dia en què se celebraven, i després de mostrar-hi simpatia: “Els temps de la política són diferents als temps socials”. En aquest sentit, en el relat dels mitjans esmentats només la mobilització social manté la “tensió” en aquest àmbit, i coincideixen a assenyalar que serà la societat civil la que farà que els polítics proclamen la independència.

L'*Ara* és el més positiu dels tres mitjans i al seu reportatge “Un any del 10-J” considera que la victòria de CiU significa l'inici d'una “transició catalana cap al dret a decidir”, que té una primera parada en un nou pacte fiscal. Tot i que l'independentisme explícit està fragmentat, la nova centralitat sobiranista ha fet que el PSC s'haja enfonsat per no ser-ho. Per a *l'Ara*, el gir sobiranista de CiU no té marxa enrere. Al seu article d'opinió, Josep Ramoneda, en canvi, creu que la independència ha perdut força (en l'agenda política i en presència mediàtica) i que ara té més força el pacte fiscal.

Especialment interessants són els articles d'anàlisi de l'*Ara*. Per una banda, l'anàlisi del polític Jordi Muñoz, "L'independentisme català viu entre dos mons", que valora detalladament les dades del Baròmetre del CEO, i afirma que s'ha produït un transvasament de federalistes cap a posicions independentistes. El vot independentista és, segons Muñoz, molt heterogeni, i qüestiona si és possible concentrar-lo en un sol partit, ja que el 42,9% de catalans que votaria independència segons el CEO no és un bloc compacte: no tothom defèn amb la mateixa intensitat l'opció independentista, ni li dóna la mateixa rellevància. Un plantejament similar fa Toni Soler al seu article, "El país que anticipa el 10-J", que avalua el pes real de la mobilització per l'independentisme i assenyala que supera els actuals polítics. Per Soler, l'independentisme català és un mosaic de graus i intensitats que té una heterogeneïtat tal que li costa cristal·litzar políticament. Considera que l'independentisme plural i transversal difícilment pot ser patrimonialitzat per una única força política. La crònica de Ferran Casas, "El país que no vol tornar a ensopegar", fa un balanç de tot el que ha ocorregut políticament en el darrer any des de la manifestació del 10-J.

El Punt i *l'Avui* dediquen diferents reportatges a l'aniversari —"A foc lent", "Les lliçons del 10-J, un any després", "Consciència de país" o "Independentisme: creix al carrer, cau a les urnes"— per tal d'analitzar la situació de l'independentisme polític. Incideixen en l'escassa unitat d'aquesta opció política i ressalten com el partit nacionalista més votat, CiU, aposta per propostes que sumen grans majories. El fet és que l'independentisme polític estricte suma menys vots al 2010 que al 2004, 16% i 11,4%, tot i l'efervescència social i demoscòpica d'aquesta opció. En aquesta peça es comenten diferents referents de moviments independentistes on Catalunya es pot emmirallar: el quebequès o l'escocès. En el cas del Quebec, no s'ha convocat un referèndum sobre la matèria fins que ha guanyat el partit independentista, tot i que s'ha perdut en diverses ocasions. La recepta d'aquestes peces és promoure la unitat de l'independentisme polític i mantenir la "tensió" social i política al respecte. El 10-J ha servit per a reforçar el sentiment nacional, però el procés està políticament encallat, encara que l'independentisme s'ha desacomplexat. Es conclou, per tant, que l'herència és més sociològica que no política. El dia abans de l'aniversari es publica a *El Punt* una entrevista amb Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural, en què assenyala que "Espanya és un llast, perquè ens maltracta", i afegeix que s'ha de modificar la relació amb Espanya. Indica, a més, que encara queda un llarg camí cap a la independència, ja que "el poble és impacient, però la política té el seu temps", afirma Casals. I afegeix, implícitament, que la ruptura encara no és possible perquè a "una part significativa des catalans l'opció espanyola encara els il·lusiona".

La declaració institucional d'Òmnium Cultural

La declaració d'Òmnium Cultural és presentada pels tres mitjans analitzats com tot un esdeveniment nacional, que aplega polítics i societat civil catalana i que presenta a la societat catalana tot un projecte de país. La proposta d'Òmnium, que és assumida amb entusiasme, marca el full de ruta d'un independentisme gradualista que, segons aquests mitjans, representa la nova centralitat ideològica del país, que arrossega els polítics des de la mobilització de la societat civil. A Òmnium se li concedeix, llavors, un paper de lideratge moral de tota la mobilització per la independència. *La Vanguardia* coincideix amb aquest missatge respecte al

paper d'Òmnium i el camí a seguir, tot i que aquest mitjà no contempla la independència com a horitzó.

El Punt i *l'Avui* aposten per un enfocament mobilitzador: “Òmnium crida a la rebel·lió fiscal si no hi ha concert” i assenyala, en el mateix to però ja en el text: “Si no hi ha pacte fiscal en 4 anys, insubmissió contra l'Estat”. A partir d'aquí, l'article desgrana tots els punts de la declaració institucional d'Òmnium: independència fiscal, pacte nacional per al foment de l'ús social del català i treballar per la celebració d'un referèndum oficial i vinculant sobre la independència política. Es destaca la idea que és la societat la que ha d'arrossegar els polítics cap al camí marcat per l'entitat. L'article d'anàlisi “Òmnium contundent”, de Manuel Cuyàs, ressalta que l'entitat “serà bel·ligerant en la defensa dels drets nacionals de Catalunya”, i que l'esperit del 10-J està encapçalat per l'entitat. L'*Ara* titula “Òmnium promourà l'objecció fiscal si no s'aconsegueix el concert en quatre anys” i reproduïx els mateixos arguments engrescadors que presenten l'entitat com a líder de la societat civil i les mobilitzacions de caire independentista, que marca un full de ruta i que es dirigeix de tu a tu als polítics.

3.2.2 Mitjans sense un posicionament clar respecte a la mobilització i el creixement de l'independentisme

Els mitjans amb una puntuació entre 2,4 i 3,6 es troben en una posició intermèdia o neutra respecte a la creixent mobilització social per l'independentisme. Entre els neutres també trobem matisos: els més favorables o els que ho són menys. Així, per exemple, *La Vanguardia*, TV3 o C33 serien exemples de mitjans amb una tendència neutral cap al sobiranisme, però que en mostren més els elements positius.

Les consultes del 10-A

En el cas de les consultes, *La Vanguardia* ressalta que les consultes del 10-A dupliquen els resultats esperats a Barcelona i superen els del referèndum sobre la Diagonal, amb suport institucional. De fet, el titular és “La consulta cala en Barcelona”, de caire interpretatiu, que indica l'èxit assolit. Un segon titular, “Castells desoye las críticas” —en referència a Antoni Castells, exconseller i de l'ala catalanista del partit—, que ressalta l'enfrontament intern entre els sectors catalanista i oficialista del PSC. Amb tot, *La Vanguardia* també recorda que CiU votarà que no a la proposta de Declaració d'Independència presentada per Solidaritat per la Independència al Parlament en aquell moment. També tenen espai les crítiques d'oportunisme polític a CiU de l'exalcalde socialista de Barcelona, Jordi Hereu, “cuando hace días se abrazaban con Aznar”, o les declaracions d'Alberto Fernández (PP) que s'ha de prioritzar la lluita contra la crisi. En l'editorial, “Las consultas”, malgrat que es crida a un lideratge que “no irá a la aventura” i s'afegeixen les reflexions de Josep Antoni Duran i Lleida (UDC) sobre “los riesgos de fomentar un juego de ilusiones”, també es ressalta que “Artur Mas ha manifestado su simpatía por esta iniciativa” en votar-hi afirmativament. I destaca el “notable halo de simpatía popular que expresa un sentimiento crítico, con 100.000 matices” que expressa el “hartazgo”. L'editorial d'aquest diari opina que “las consultas son un síntoma” en el marc d'una “sociedad plural que tiene derecho a respirar”. La columna de Pilar Rahola, dedicada aquest dia a les

consultes i titulada “El miedo a votar”, té un enfocament molt favorable a la iniciativa de les consultes independentistes i en parla dient que “han llevado las urnas por el país” amb “rigor profesional poco común en el activismo”. Rahola els defineix com “un grupo de aguerridos galos” que han obtingut un “resultado sorprendente” i que han iniciat “un proceso mental de emancipación” ja que “se ha perdido el miedo a hacerse esta pregunta”: si Catalunya vol ser independent d'Espanya.

Pel que fa a les informacions sobre les consultes del 10-A, *El País*, *Público* i *El Periódico* tenen tendència a mostrar més reticències i a informar sobre els elements més crítics que se centren en la idea que l'onada popular independentista —que reconeixen legítima— estaria sent instrumentalitzada estratègicament per CiU amb l'objectiu d'obtenir vots. *El Periódico*, amb tot, fa un titular positiu i en reconeix l'èxit: “La consulta del 10-A sorprèn els seus impulsors amb 257.645 vots”. S'inclouen dues frases clau d'Alfred Bosch, portaveu de Barcelona Decideix, que assenyala que “hem fet història” i “qui digui que a Barcelona no interessa l'independentisme, s'equivoca”. D'altra banda, el diari del Grupo Zeta aprofundeix en la contradicció de CiU al votar sí a la independència en la consulta del 10-A i no la Declaració d'Independència presentada per SI al Parlament, “el fervor independentista caurà aviat en sac foradat”. El segon titular destaca la contradicció interna dins del Govern, “Ortega vota i deixa sol Duran a Unió en contra del referèndum”, quan el de *La Vanguardia* destacava la dissidència interna del PSC perquè Antoni Castells havia votat a les consultes.

Els mitjans més neutres respecte de l'independentisme ressalten la crítica al fet que, tant l'actual president de la Generalitat, Artur Mas, com l'ex president Jordi Pujol, tots dos convergents, hagin votat a la consulta fora de càmeres. L'editorial del diari del Grupo Zeta, “L'endemà de les consultes”, reconeix el paper dels voluntaris i de tot el moviment de les consultes que tenen un impacte simbòlic, “que han de recollir els partits” i que es “transversal”. Amb tot, segons l'anàlisi del diari, els resultats no recullen una fotografia gaire diferent de la que donen els sondejos demoscòpics o una lectura dels resultats electorals en clau “sobiranista” i assenyala que se n'està fent un ús partidista. També aprofundeix en la contradicció de CiU de votar no a la proposta de declaració d'independència de SI.

Pel que fa a *El País*, la notícia que aborda les consultes té un caire molt informatiu i s'hi destaca l'èxit de la iniciativa, amb el titular “La consulta soberanista de Barcelona logra una participación del 18%”. Amb tot, ressalta l'oportunisme de CiU que declara la seua simpatia cap a la iniciativa, la qual cosa el diari assenyala que ha atret més votants a les consultes. Cita Miquel Iceta (PSC) quan parla d'una “impostura flagrant” dels convergents. L'anàlisi titulat “Independentismo en la intimidad”, de Francesc Valls, critica durament Artur Mas per haver votat de forma secreta, fora de l'atenció mediàtica, i conclou que el rebuig a la proposta de Declaració d'Independència de SI es produeix perquè “a la hora de votar en serio, las bromas quedan en la intimidad”.

L'enfocament de *Público* és positiu al titular: “El éxito de la consulta en Barcelona impulsa el debate soberanista”. Parteix de la clau que el sobiranisme aconsegueix centrar per un dia el debat i deixa en segon lloc les retallades. Fa afirmacions del tipus “el debate identitario no

languidece sinó que goza de buena salud”, i reconeix l'èxit de participació, així com la capacitat d'organització de la plataforma Barcelona Decideix. També se cita la presència destacada de nou dels onze consellers del Govern i de diferents polítics com ara el socialista Antoni Castells, el líder de CCOO, Joan Carles Gallego, i líders d'ICV, CUP, SI, ERC i Reagrupament. La crònica de la jornada, titulada "La independència caerá como fruta madura, pero no la veré", té un enfocament que ressalta els elements positius de la consulta i la independència com a final d'un procés a llarg termini.

TV3 informa de manera exhaustiva de la jornada de les consultes, de fet és el mitjà televisiu que més nombre d'informacions i més temps hi dedica, seguit per TV1 i BTV. Tots tres mitjans aporten el balanç positiu d'Alfred Bosch, portaveu de la plataforma Barcelona Decideix, sobre com han estat de “sorprenents” els resultats: que duplicaven expectatives, que havien fet “història”, que eren un èxit “inimaginable” i que ara ningú no podia ja dir que a Barcelona no interessava l'independentisme, ja que un quart de milió de barcelonins havia participat en la consulta per la independència. També s'inclou el creuament d'acusacions dels aleshores alcaldables de CIU, Xavier Trias, i del PSC, Jordi Hereu, al voltant del paper del l'Ajuntament en l'organització de les consultes. Trias acusa Hereu de posar pals a les rodes i Hereu a Trias d'oportunisme. Al final de la nit, es van destacar també les declaracions de Jordi Portabella (alcabable d'ERC per Barcelona) demanant que Hereu es disculpés per no haver contribuït més al que Portabella considera com la major mobilització social i política des de l'arribada de la democràcia: les consultes independentistes del 10-A. També hi ha espai per informar de la divisió interna entre Convergència i Unió al respecte de les consultes i sobre la paradoxa de votar sí en una consulta no vinculant i votar no a la declaració d'independència de SI. El gènere de la crònica és present en qualsevol dels tres canals. D'una altra banda, CiU assegura que “pren nota” de l'èxit de la consulta, però assenyala que no votarà afirmativament a la Declaració d'Independència de SI. S'indica que el Govern de Catalunya creu que aquest resultat li dona més força per a negociar el nou pacte fiscal. També s'incideix en les dades: 885.000 persones que han votat a favor de la independència en 550 municipis catalans. Finalment, el circuit català de TVE ressalta les declaracions de l'expresident Jordi Pujol en què afirma que les consultes són un toc d'atenció a Espanya pel tracte fiscal i aposta per actes amb transcendència política pilotats des del Govern i el Parlament catalans per acabar amb l'“espoli fiscal” a Catalunya.

El Baròmetre del CEO

Pel que fa al Baròmetre del Centre CEO, els mitjans neutrals matisen l'independentisme majoritari detectat per aquest informe, un 42,9% dels catalans votaria sí en un referèndum sobre el tema: es recorda que, si s'inclou el federalisme, és aquesta l'opció majoritària dels catalans, amb un 33%, i l'independentisme es queda en un 25,5%. Es ressalten, llavors, les opinions del PSC o ICV, tot i que també es constata que el pacte fiscal suma consens social i és presentat com al proper pas a seguir. *La Vanguardia* aborda la qüestió des del punt de vista del pacte fiscal, que li resulta més interessant i que quadra amb la seua aposta editorial: “El 75% dels catalans avala que la Generalitat gestioni els impostos”, és el seu titular i destaca que el suport a la independència no és tan majoritari com l'opció del concert fiscal. S'associa

l'independentisme, tot i el seu notable creixement, a la possibilitat de fractura social i el concert, a un major consens.

El Periódico titula a partir de la qüestió econòmica com a motiu que explica el creixement de l'independentisme: “La crisi reforça les opcions de la via independentista en un referèndum” i es ressalta que aquesta opció obtindria una majoria simple, però no absoluta. Es matisa el resultat del 42,9% de vots pel sí a la independència de Catalunya i es vincula amb motivacions econòmiques i d'eficiència, no com un suport directe i total a la independència. *El País* té un titular més informatiu: “Un 43% de los catalanes votaría sí a la independencia”, però seguidament afegeix “se enfrían las expectativas independentistas” i cita les dades de model territorial en el qual l'opció majoritària és el federalisme. Segons el diari madrileny que els resultats del CEO “dan la razón a CiU en su apuesta por el concierto económico” i conclou que “el Govern aprovechó ayer el sondeo para reiterar su tesis”. *Público* també vincula a la qüestió econòmica els resultats del CEO: “El agravio fiscal dispara el voto independentista en Catalunya” és el seu titular. S'inclouen declaracions de portaveus del PSC que qualifiquen de “perversió” la inclusió de la pregunta sobre la independència perquè és d'una “simplicitat extrema” i parla de politització i utilització del CEO.

Les diferents notícies de TV3, BTV, TV1 o 8TV informen a partir de les diferents dades: 42,9% de catalans favorables a la independència o 75% a favor del pacte fiscal, amb una important presència de gràfics en totes les informacions. Un altre argument àmpliament utilitzat és que el Govern se sent reforçat amb aquests resultats, així com les crítiques del PSC o ERC al pacte de CiU amb el PP. A TV3 es torna a debatre la qüestió, en una tertúlia del programa *Els matins de TV3*, en la qual el periodista Josep Cuní resumeix el debat a partir de l'oposició entre “l'independentisme de bandera i el de carter”. L'historiador i tertulià Joan B. Culla assenyala en aquest programa que, ara mateix, a Catalunya no hi ha un independentisme identitari majoritari, sinó que n'hi predomina un altre basat en la raó, i en una idea que va treure a debat per primer cop ERC fa vint anys: que sent independents, els catalans podrien viure millor.

Primer aniversari del 10-J

C33 va emetre el 9 de juliol un reportatge sobre l'independentisme al voltant de l'origen de les consultes i les seves implicacions polítiques i sobre l'aniversari del 10-J. Tot i que és una peça amb testimonis plurals, l'enfocament té tendència a prioritzar els elements positius i a presentar l'independentisme com el camí per exercir el dret a decidir i el pacte fiscal com a primera parada. Només *El Periódico*, entre els diaris de premsa escrita neutres, dedica un especial, de dues planes, sobre l'aniversari del 10-J: “L'herència del 10-J”, les idees centrals del qual són que CiU lidera el sobiranisme i que les eleccions han debilitat l'independentisme polític estricte. Analitza les motivacions d'aquest independentisme i indica que tenen a veure amb el dèficit fiscal i amb la crisi, que generen desafecció respecte a Espanya, la qual cosa va provocar que 257.000 persones votassen en la consulta independentista del 10-A a Barcelona. El proper pas seria, llavors, modificar la relació Catalunya-Espanya a partir d'un nou pacte fiscal, i alludeix al fet que la “transició nacional cap al dret a decidir” anunciada per CiU està aturada davant el risc a perdre el referèndum per la independència. En el reportatge, es critica el doble joc de CiU,

que simpatitza amb els referèndums però no aplica ni l'independentisme ni el sobiranisme en la seua acció política, tot i que li dóna resultat a les eleccions, segons la interpretació d'aquest diari. "Algú se'n recorda de l'Estatut?", finalitza l'article.

El País no va publicar res al respecte. En canvi, tant *Público* com *La Vanguardia* van reproduir el debat polític produït arran d'unes declaracions d'Artur Mas amb motiu del primer aniversari del 10-J, en què afirma que el dret a decidir no és "una obra per a impacients, sinó per a perseverants", la qual cosa confirma la seua aposta per una estratègia gradualista. Mas cita les dades del CEO per parlar del creixent suport a l'independentisme i anunciar la negociació d'un nou pacte fiscal amb el Govern espanyol per al 2012. El titular de *Público* és crític amb CiU, a qui retreu els pactes amb el PP, "Mas vira al sobiranisme després de recórrer al PP". *La Vanguardia*, en canvi, assenyala que Mas apel·la a la perseverança per avançar en el dret a decidir, amb un to informatiu, en la línia de les declaracions que havia fet el president de la Generalitat. Amb tot, també recull les declaracions crítiques de Joan Ridao (ERC), que afirma que "mentre Catalunya se sobiranitza, PSC i CiU miren a un altre costat" i considera que s'han oblidat de l'esperit del 10-J i, a més, acusa CiU d'haver rehabilitat políticament el PP a Catalunya. La resta dels mitjans escrits reproduïxen les declaracions d'Artur Mas respecte de l'aniversari, sense gaire aportació més que algunes declaracions d'altres partits polítics. *El Periódico* aborda la qüestió de forma crítica el dia després amb una notícia amb les declaracions de l'expresident socialista: "Montilla creu 'una paradoxa' que ni CiU ni PP parlin ara de l'Estatut", és el titular.

TV3, a més de les informacions amb les declaracions de Mas i el debat polític que es va produir, va realitzar al programa *Els matins de TV3* una tertúlia, el mateix dia 10 de juliol de 2011, sobre l'aniversari del 10-J. Hi ha representants de diferents posicions però, a excepció de Patricia Gabancho, es mostren poc optimistes i consideren que l'esperit del 10-J ha estat oblidat. En el canal públic català, una informació fa referència a la manifestació independentista del 9 de juliol, en commemoració de la del 10-J, que va comptar amb 30.000 assistents, en què molts dels testimonis són crítics amb l'actitud de CiU, sobretot pel pacte amb el PP, i hi ha una certa decepció amb els partits polítics pels pocs canvis produïts en aquest darrer any. TV1, 8TV i BTV mantenen un to informatiu en la cobertura d'aquest aniversari referint-se, un cop més, a les declaracions de Mas al respecte.

La declaració institucional d'Òmnium Cultural

Respecte a la cobertura de la declaració institucional d'Òmnium Cultural, mitjans com *El Periódico* mantenen una actitud més informativa i distant, no sense reconèixer la capacitat mobilitzadora de l'entitat, que ha congregat destacats polítics i membres de la societat civil catalana. *El Periódico*, considera que "l'herència d'aquesta manifestació està amortitzada, i ara redoblen reivindicacions", i afegeix que Muriel Casals no es mossega la llengua, tot i que evita parlar de concert. *La Vanguardia* valora positivament el paper d'Òmnium en defensa dels drets de la nació catalana, la qual cosa es posa de manifest amb l'article "Més Òmnium, menys Barça", de Julià Guillamon. En aquest article es fa una anàlisi del paper clau i vertebrador que pot tenir Òmnium per aglutinar la societat civil catalana. "La cultura catalana necessita

d'instruments de caràcter col·lectiu independent i aglutinador”, s'afirma en aquest article. *El País* considera que l'entitat “se vuelca con el independentismo” i que marca “la hoja de ruta: la independencia es el camino, pero el concierto económico se puede conseguir ya”. Considera que el manifest d'Òmnium és perfectament equiparable a l'ala més sobiranista de CiU i recrimina que Mas no hagi assistit a l'acte, cosa que s'explica perquè es considera que se sent “incòmode” a causa del pacte amb el PP. *Público* incideix en la notable representació política present i, amb un to informatiu, desgrana l'argumentació del discurs que Muriel Casals va llegir en l'acte del 50è aniversari de l'entitat que presideix i que apareix a gairebé totes les notícies: “la relació econòmica amb Espanya ens esgota”.

TV3, TV1 i 8TV donen una visió informativa que resumeix la declaració institucional d'Òmnium i tot l'acte de celebració del 50è aniversari. També es destaca la important presència institucional, el paper clau d'Òmnium Cultural com a entitat moderadora i que lidera moralment la mobilització independentista. Algunes notícies, a més, inclouen les reaccions dels diferents partits polítics. En aquest sentit, cal destacar que TV3 ofereix una valoració molt positiva del paper d'Òmnium Cultural com a representant de la societat civil. El primer canal de la televisió pública catalana cobreix en directe la informació amb una crònica emotiva sobre la declaració institucional d'Òmnium en un context de crits d'“independència” i l'himne d'Els Segadors de fons, i ressaltant la presència de la societat civil i representants polítics. La declaració d'Òmnium, de fet, té una repercussió mediàtica que recull escasses reticències i les notícies al respecte tenen un to molt més informatiu.

La resta de mitjans, Cuatro, La Sexta, TV2, Telecinco, 8TV, TV Badalona, TV de l'Hospitalet, *Qué!*, *ADN*, *20 Minutos*, *La Mañana*, *Segre*, *Diari de Tarragona*, *El 9 Nou* i *Diari de Girona* tenen una visió neutra amb diferents elements informatius més positius o més crítics. Els mitjans que mostrarien més reticències, sense arribar a ser hostils, serien *El País*, Cuatro, La Sexta i TV2, (amb un 2,8) o Telecinco (amb un 2,6). Amb tot, especialment remarcable és l'editorial del *Segre*, en un sentit positiu cap a l'independentisme, “I ara què?”, que critica que el vot d'Artur Mas no s'haja fet en presència dels mitjans, i la divisió de vot entre UDC i CDC, però que conclou que és “hora de posar les bases per a un referèndum vinculant”.

3.2.3 Mitjans que se centren en els elements més crítics i posen en qüestió la mobilització i el creixement de l'independentisme

Els mitjans de comunicació que han obtingut una puntuació de 2,3 o inferior són els que tenen una postura clarament hostil a l'independentisme i es dediquen a desacreditar-lo. Per exemple, el periodista José María Carrascal diu en el seu article de l'*Abc* “Consultas catalanas” que “amagan, pero no dan. Usan el independentismo para ganar votos y extraer las mayores concesiones posibles”. Menysten la influència política de la mobilització independentista, i apunten a un impacte real relatiu i escàs, i asseguren que mai triomfaria el sí en cas d'un referèndum vinculant. La visió més negativa es produeix a mitjans com ara *El Mundo*, *La Razón*, *La Gaceta* o l'*Abc* (els 3 darrers, amb puntuacions inferiors a l'1,6). En canvi, Antena 3 està ubicat en un més moderat 2,1. Amb tot, aquests mitjans mostren la seua hostilitat amb els

resultats de les consultes populars o del Baròmetre del CEO, ja que els altres dos fets analitzats en aquest informe gairebé no hi són presents. Només *La Razón* informa de l'aniversari del 10-J, de forma negativa, o *El Mundo* de la declaració d'Òmnium, amb un breu.

Consultes del 10-A

Els mitjans més hostils amb l'independentisme, en molts casos, incideixen en argumentacions que tendeixen a menystenir la participació que hi ha hagut (d'un 21% a Barcelona) a les consultes independentistes del 10-A. L'article d'Àlex Salmon de l'11 d'abril, “¡Qué poco independentista!” va en aquesta línia, però també els titulars com ara: “Barcelona prefirió un día de sol y playa, y dio la espalda a la parodia independentista”, de *La Gaceta*; “La consulta separatista, un fracaso capital”, de *l'Abc*; o “Barcelona no ‘juega’ a la consulta independentista”, de *La Razón*. *El Mundo* opta al titular principal de les informacions sobre la consulta per dir que “Uno de cada cinco barceloneses emula a Mas y participa en el 10-A”. Un segon titular d'*El Mundo* assenyalava ja els primers elements crítics, ja que diu que “El PSC critica la ‘extravagancia’ de los convergentes”. Aquesta segona peça inclou opinions crítiques amb CiU, les del PSC i SI, que coincideixen a assenyalar la incoherència de CiU per votar que sí a la consulta no vinculant del 10-A i votar no a la proposta de Declaració d'Independència presentada al Parlament per la mateixa SI. L'editorial d'*El Mundo* és molt més dura: “Estrepitoso fracaso de la charlotada soberanista”, que qualifica el resultat de “charlotada” i la participació assolida de “ridículo porcentaje”, a més de “desafío al estado y a la legalidad”. S'afegeix que “la actual debilidad del ejecutivo es contraproducente”, en referència al Govern espanyol, contra la “deriva soberanista”.

L'Abc, *La Razón* i *La Gaceta* escriuen titulars opinatius a les informacions, mentre que *El Mundo* opta per un titular informatiu per a la notícia, i opinatiu, per a l'editorial. *L'Abc* qualifica el 10-A com “el final de una ilusión”, i afegeix altres valoracions com ara: “consultas sin valor jurídico”, “otra efeméride de derrota para el imaginario catalanista”, i destaca la participació de nou consellers del Govern català. L'editorial de *l'Abc* és encara més dura amb la consulta, que és, per al diari, “el enésimo acto de la farsa que, a espaldas de la sociedad y al margen de la ley”. També es parla de “vistoso y ridículo desfile de políticos”, o “actos huecos y sobreactuaciones para escenificar la ruptura”, apareixen conceptes com ara “discurso victimista”. Des de *l'Abc* s'acusa els polítics catalans d’“ignorar los verdaderos problemas de la sociedad”, per afirmar que “el nacionalismo catalán gobierna para sí mismo”.

La Razón ressalta la idea que, malgrat que CiU “se vuelca”, només hi participa un 21%, i critica la “incoherencia” convergent perquè Artur Mas ha votat sí a esquenes dels mitjans i votaran que no a la proposta de Declaració d'Independència proposada per SI al Parlament. L'editorial, “Jugar con fuego”, parla de pseudoreferèndums de “grupúsculos independentistas” i de “juegos florales para consumo interno”. Critica durament la participació dels membres del Govern de Catalunya, que considera una frivolitat, i acusa a Mas de “jugar al escondite con sus votantes” i defineix la consulta com un “divertimento dominical de una minoría independentista”. També menysté i qüestiona la veracitat dels resultats oferits per Barcelona Decideix, que qualifica

d'“indemostrables y ridículos”. Altres conceptes amb què defineix les consultes són: “fraude”, “ilegalidad” i “frustración”. En la tertúlia que es produeix l'11 d'abril a *Espejo Público*, es posa en qüestió que les dades oferides per Barcelona Decideix siguin reals. Ressalten la contradicció del president Mas, que es declara independentista, però que, en la seua opinió, no assumeix objectius independentistes

Baròmetre del CEO

Aquests mitjans es dediquen a menystenir, com han fet amb el 10-A, les dades oferides pel Baròmetre del CEO. Les atribueixen al malestar provocat entre els catalans pel fracàs de l'Estatut, però interpreten que és un malestar producte d'un rebuig als polítics que, opinen, han dut endavant polítiques que han generat frustració —com la reforma de l'Estatut—. En el cas d'Antena 3, la cobertura estrictament informativa té una tendència neutral, però les tertúlies d'*Espejo Público* tenen comentaristes que estan clarament oposats a l'independentisme. El 30 de juny s'aborden a *Espejo Público* d'Antena 3 els resultats del Baròmetre del CEO amb un format de tertúlia i debat. Les argumentacions incideixen en el fet que, si es fes un referèndum vinculant, el resultat no seria el d'aquest informe, i s'afegeix que aquesta no és una qüestió prioritària en l'agenda política dels ciutadans catalans.

En el cas de les dades del CEO, les informacions aparegudes a l'*Abc*, *La Razón* o *El Mundo* tendeixen a ressaltar la “contradicció” que es produeix entre un 25,5% d'independentistes declarats, quan s'inclou l'opció federalista, i el 42,9% quan només s'ofereix l'opció de la situació actual o independència. També interpreten les dades sobre els proclius a la sobirania fiscal de forma diferent als mitjans favorables i neutres. Així, per exemple, només citen els que estan “totalment” d'acord, que són el 50%, i no el 75% que citen tots els altres mitjans, una dada on s'hi ha sumat el 25% dels que hi estan més aviat d'acord. *La Razón* titula dient que “Mas utiliza el CEO para sondear si los catalanes votarían la independencia”. L'editorial d'*El Mundo* ho fa dient que “El independentismo crece por culpa de Zapatero”, i focalitza la seua crítica en el polític socialista per ser tou amb els nacionalistes i els independentistes. Encara que el titular de la notícia és plenament informatiu: “El 43% apoyaría la independencia catalana, según la Generalitat”. En l'article d'opinió, “Interrogantes independentistas”, Àlex Salmon abunda en la paradoxa que suposa que hi haja un 42,9% de catalans que votarien independència tot i que només un 25,5% que voldrien un estat propi i qualifica Catalunya com a políticament polièdrica. L'*Abc* no dedica una notícia específica als resultats del CEO, només un subtítol i part d'una notícia. Tot i que no és el tema central, és destacable perquè el que s'hi fa és sumar els que voten en contra i els que s'abstenen per dir que un 51,4% no volen la independència, front al 42,9% que votaria que sí, i es reafirma amb el fet que només un 25,5% diu que vol un estat propi, per acabar destacant el 42,8% que se sent tan espanyol com català. *La Gaceta* fa la mateixa operació que l'*Abc* i titula “El 51,5% de los catalanes no votarían la independencia”.

Primer aniversari del 10-J i la declaració institucional d'Òmnium

La Razón va informar de la manifestació d'aniversari del 10-J per desacreditar-la. En primer lloc, va comparar l'assistència amb la de 2010, quan aquella va ser convocada per la pràctica totalitat dels partits polítics catalans i la societat civil, mentre que la del 9 de juliol d'aquest any l'havien convocada només entitats independentistes. El titular va ser “El furor independentista

del 10-J se desvanece un año después”. Aquest diari madrileny titulava el dia següent de l'aniversari del 10-J: “Mas dice que el espíritu del 10-J está ‘vivo’, pese a su deslucido aniversario”. La declaració institucional d'Òmnium va tenir un seguiment bastant més reduït — només un breu d'*El Mundo*, de caire informatiu—. Mentre que als mitjans d'àmbit català aquest fet té una gran repercussió, hi ha un buit informatiu per part dels mitjans de Madrid.

3.3 Presència dels discursos polítics sobre el fet nacional català als mitjans

En aquest apartat s'ha quantificat la presència dels diferents discursos polítics respecte al fet nacional català en la informació i opinió de les notícies de premsa escrita. Per fer-ho, s'ha realitzat una recerca quantitativa sobre la presència de paraules clau vinculades als discursos polítics presents als mitjans al voltant del fet nacional català amb els següents resultats:

- **Independentisme:** 454 mencions.
- **Sobiranisme:** 100 mencions.
- **Federalisme:** 36 mencions.
- **Autonomisme:** 86 mencions.

Per altra banda, les motivacions econòmiques i fiscals per al creixement dels favorables a la independència de Catalunya han merescut 182 mencions front a la resta de raons (llengua, cultura, identitat o incomprensió) que n'han sumat 55.

Independentisme: L'independentisme és presentat pels mitjans més com a símptoma, com un malestar o com un clamor social que no pas com a opció política factible a curt o mitjà termini, ja que, a més, es considera que la independència podria fracturar socialment el país. Els mitjans més crítics amb l'independentisme interpreten l'increment d'aquesta opció també com a símptoma d'un malestar social, però en aquest cas, el rebuig cap als polítics catalans vindria per haver generat frustració en impulsar un Estatut que creuen inconstitucional. L'independentisme té una presència clarament dominant en les informacions analitzades, amb un total de 454 mencions en l'àmbit de la premsa escrita. Se'l relaciona sobretot amb motius econòmics i fiscals en 182 referències, mentre que només en 55 casos a altres elements (identitaris, culturals o lingüístics).

Sobiranisme: La referència sobiranista, tot i ser menor que la independentista, té 100 referències en les notícies de premsa analitzades, però la principal iniciativa que es comenta en les informacions que s'estudien al present estudi és la modificació de la relació fiscal amb Espanya.

Federalisme: Del federalisme gairebé no se'n parla en cap de les informacions dels mitjans analitzats, només 36 referències en les 138 notícies de premsa analitzades. Només se'n parla en les informacions referides al Baròmetre del CEO, ja que és l'opció majoritària dels catalans quan es pregunta per la forma preferida d'organització política i, d'una forma més marginal,

quan reclamen aquesta opció des d'alguns sectors d'ICV durant les consultes independentistes del 10-A.

Autonomisme: De l'autonomisme, vinculat a l'Estatut del 2006 o del 1979, tot i que un poc més que del federalisme, tampoc se'n parla gaire, amb només 86 mencions en totes les notícies de premsa escrita analitzades.

Pel que fa referència explícita a l'autonomia vinculada a l'Estatut del 2006, se cita per adjectivar-la com un “fracàs” a l'hora d'intentar l'“encaix” de Catalunya a Espanya o bé per parlar de la retallada que en va fer el Tribunal Constitucional. També es presenta la reforma, fins i tot, com el motor o origen, pel seu fracàs, de l'independentisme. Uns (els mitjans desfavorables) consideren que és una mostra de malestar contra els polítics. En canvi, els altres (els mitjans neutres i favorables) ho interpreten com una confirmació de la puixança de l'independentisme, ja que, després d'això, “molts han obert els ulls”, segons indica Joan Manuel Tresserras a l'article “El suflé independentista” del dia 10 de juliol del diari *Ara*, en motiu del primer aniversari del 10-J.

Són els mitjans catalans els que fan més referències a l'independentisme i al sobiranisme: *El Punt* en fa 75 i 26 mencions, respectivament; *l'Ara*, 72 i 18, mentre que *l'Avui*, 23 i 8. Mitjans com *El Periódico* i *La Vanguardia* fan 39 i 16 referències a l'independentisme i 6 i 2 al sobiranisme. D'altra banda, si bé *El Mundo*, *La Razón*, *El País* i *Público* fan, respectivament, 33, 30, 29 i 26 referències a l'independentisme, les referències al sobiranisme són 4, 4, 7 i 8. En canvi, diaris com *l'Abc* o *La Gaceta* en fan moltes menys: 13 i 11 a l'independentisme i, al sobiranisme, 4 i 2. Pel que fa a les mencions de les motivacions econòmiques per a explicar el creixement de l'independentisme, són molt més presents a *El País* (12) o *Público* (21) que a *La Razón* (7), *El Mundo* (9), *Abc* (6) o *La Gaceta* (3). Els dos mitjans que més referències fan a les motivacions econòmiques i fiscals del creixement de l'independentisme són *El Punt*, amb 26, i *l'Ara* i *El Periódico*, amb 22 cadascun. *La Vanguardia* i *l'Avui* en fan 10 i 15, respectivament. Ek de la motivació fiscal és, per tant, un discurs amb una presència important dins dels mitjans escrits d'àmbit català de màxima difusió.

Anàlisi de titulars

De fet, a les informacions es troben molt presents conceptes com ara pacte fiscal, concert econòmic o qualificatius per a l'independentisme com: “econòmic”, “de cartera” o “per motius econòmics”. També s'hi fa referència contínua al “dèficit” o “espoli” fiscal. De fet, les motivacions econòmiques (amb 182 referències) prevalen sobre les d'altres tipus per explicar el creixement de l'independentisme. En aquest marc, una anàlisi dels titulars de les 66 peces d'informació de la premsa analitzada (entre les peces d'informació principals), 21 inclouen el terme independència o independentisme, 4 sobiranisme, 1 parla sobre l'Estatut, i 10 inclouen les paraules fiscal o econòmic. Concretament, en els titulars del dia 12 de juliol sobre la declaració institucional d'Òmnium Cultural hi és molt present la qüestió econòmica: 7 dels 10 titulars de les notícies principals dels diaris analitzats inclouen el terme fiscal i 4 el terme concert. Els titulars del dia 30 de juny sobre el Baròmetre del CEO reforcen la percepció que el creixement de l'independentisme està vinculat amb la relació fiscal amb Espanya: “El 75% dels

catalans avala que la Generalitat gestioni els impostos”, de *La Vanguardia*; “La independència s'imposa per motius econòmics”, de *l'Ara*; o “La crisi reforça les opcions de la via independentista en un referèndum”, d'*El Periódico*.

4. Conclusions

4.1. Conclusions

Tots els mitjans analitzats coincideixen a assenyalar que l'augment de l'opció independentista es produeix pel creixent malestar dels catalans generat a partir de la reforma de l'Estatut de Catalunya de 2006. L'independentisme es presenta més com a símptoma, com un malestar o com un clamor social, que com a opció política factible de forma immediata.

La diferència es manifesta en la interpretació de contra qui es produeix aquest malestar: els mitjans que, segons determina l'estudi, manifesten un posicionament favorable o ambigu cap a l'independentisme interpreten que el malestar és contra Espanya. Els mitjans més favorables consideren que és una mostra del fracàs de la via autonomista i l'inici d'un camí que pot dur cap a la independència. En canvi, els més ambigus se centren en la motivació econòmica del creixement independentista, sense ser ni entusiastes ni deslegitimadors de la mobilització i el creixement del secessionisme.

Els mitjans de comunicació més desfavorables consideren que el malestar té com a objectiu els polítics catalans. Per aquests mitjans és la mostra del malestar per la "frustració" produïda per la "ineficiència" de la classe política del nostre país, a la qual acusen d'irresponsable per haver generat una il·lusió irreal: l'aprovació d'un Estatut "inconstitucional".

Els mitjans catalans vinculen clarament el creixement de l'independentisme al pragmatisme econòmic i a la relació fiscal amb Espanya.

De fet, un nou pacte fiscal entre Catalunya i Espanya sumaria un 75% de catalans a favor segons el Baròmetre del CEO, fet més destacat pels mitjans més favorables o els neutres. Aquesta vinculació és unànime a tots els mitjans catalans i forma part del relat de tots ells. En les dades obtingudes de l'anàlisi fet en premsa escrita, hi ha 182 mencions a les motivacions econòmiques del creixement de l'independentisme, i només 55 a altres causes.

Els mitjans editats a Catalunya tenen un posicionament majoritàriament favorable a la modificació de la relació fiscal entre Catalunya i Espanya amb l'objectiu de reduir el "dèficit fiscal" i assolir, per tant, un major autogovern.

La majoria dels mitjans catalans rebutja el rupturisme, tot i que es constata que hi ha creixents simpaties socials per l'independentisme i la seua important mobilització. Per tant, s'interpreta el creixement de l'independentisme com un suport i una justificació per demanar majors quotes d'autogovern i d'autonomia fiscal. Per una altra banda, mitjans com ara *El Punt*, *l'Ara* o *l'Avui* donen un suport clar a la modificació de la relació fiscal amb Espanya, tot i que la seua

consecució és presentada com un pas més cap a la independència i que suma el suport dels independentistes.

Tot i el suport donat, de forma implícita, a la voluntat d'un major autogovern, *El Periódico* — però també mitjans editats a Madrid amb edició catalana (com ara *El País* o *Público*)— critiquen el Govern per “oportunisme” i per “instrumentalitzar” el creixement i la mobilització del secessionisme. Mitjans editats a Madrid, com ara *La Razón*, *l'Abc*, *El Mundo* o *La Gaceta* també critiquen “oportunisme” o “instrumentalització” però, a diferència dels anteriors —que mostren elements positius i crítics— destaquen només que elements negatius fins al punt de desacreditar l'independentisme i posar en dubte el seu creixement real.

El creixement i mobilització de l'independentisme, que recullen tots els mitjans, és presentat pels mitjans catalans més com a símptoma de la indignació per la relació fiscal amb Espanya, que es considera injusta, que no com a voluntat immediata d'independència.

El creixement del suport social i mobilització de l'independentisme que reflecteixen les informacions no fa créixer el nombre de mitjans que mostren simpatia cap a aquesta opció ideològica, tot i que puguen valorar i reconèixer la seua mobilització i creixement.

Tot i els diferents indicadors que assenyalen que creix l'independentisme —fins i tot el CEO diu que és majoritari— això no implica, per als mitjans escrits més llegits a Catalunya (*El Periódico* i *La Vanguardia*), recolzar l'opció secessionista, sinó que s'aspira a un major autogovern i autonomia fiscal. El motiu argüït per eludir l'independentisme és que la separació d'Espanya representaria un risc de “fractura” social en el país, tot i el suport creixent que rep. Aquest argument també apareix associat a la posició del Govern de Catalunya que opta pel “pacte fiscal” per sumar àmplies majories. Un argument similar usa, fins i tot, la presidenta d'Òmnium Cultural, Muriel Casals, en una entrevista apareguda el 9 de juliol a *El Punt*, per rebutjar el rupturisme en l'actual moment, ja que encara molts catalans se senten vinculats a Espanya.

Només mitjans com *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara* acullen posicionaments d'articulistes d'opinió clarament independentistes a les seues planes i, a més, presenten elements favorables al secessionisme en les seues informacions. Per exemple, les notícies sobre els resultats del Baròmetre del CEO d'aquests mitjans, assenyalen que el 42,9% dels catalans favorables a la independència suposaria, amb un 23% d'abstencions, un 60% de vots favorables emesos en cas d'un referèndum real. Se cita que és un resultat suficient que compta amb referents internacionals que el validen. Tot i això, també expliquen el creixement de l'independentisme a partir de motivacions econòmiques.

Els mitjans de premsa escrita que mostra els elements més favorables a l'independentisme són els que n'ofereixen una major cobertura amb diferència. *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*, sumats, suposen més del 50% en premsa de la cobertura total dels fets analitzats.

TV3 acapara més del 47% de la cobertura de les televisions i, tot i que està entre el grup dels neutres. Alguns dels mitjans escrits més desfavorables fan més cobertura informativa que els que tenen una posició ambigua. D'altra banda, hi ha una considerable presència d'interpretació i d'opinió entre totes les informacions dels fets noticiables estudiats, sobretot en la premsa escrita, tal i com es reflecteix en l'apartat quantitatiu.

El Punt, *l'Avui* i *l'Ara* cobreixen els fets estudiats de forma intensa i centrant-se en els elements positius. Per exemple, els reportatges sobre el primer aniversari del 10-J es concentren, sobretot, a mitjans com *El Punt*, *l'Avui* i *l'Ara*, tot i que també n'hi ha a TV3 i *El Periódico*. TV3 és la televisió que cobreix de forma més exhaustiva les notícies vinculades a l'independentisme. També destaca l'àmplia cobertura de BTV, sobretot pel que es refereix a la consulta del 10-A a la capital catalana.

Respecte als mitjans inclosos dins del grup més desfavorable cap a l'independentisme (Antena 3, *Abc*, *La Razón*, *El Mundo* i *La Gaceta*) és remarcable que alguns ocupen llocs destacats en l'apartat quantitatiu. Antena 3 és la quarta televisió, de 12 analitzades, en temps dedicat als fets analitzats, i emet entre 4 i 9 vegades més que les seues equivalents estatals: La Sexta, TV2, Telecinco i Cuatro, tot i que la meitat que TV1. *La Razón* i *El Mundo* ocupen el 7è i 8è lloc, respectivament, en el rànquing de diaris per espai dedicat, sobre 20 mitjans analitzats. A més, dupliquen l'espai destinat per *El País* i estan per sobre de molts diaris comarcals catalans, tot i que se situen per sota de *Público*.